

INFORMAČNÍ
SERVIS

SMO

SVAZ MĚST A OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Ins

ČASOPIS
SVAZU MĚST A OBCÍ
ČESKÉ REPUBLIKY
28. ROČNÍK
ČÍSLO 3/2020

<http://www.smocr.cz>

**System dávek
na bydlení
je třeba
změnit**

**Z Právní
konference**

**Prodlužme
volební období
na 6 let**

Start krajských setkání odložen

Veletrh IFAT 2020: Umělá inteligence v nakládání s odpady

- Likvidace na vyžádání
- Umělá inteligence třídí plasty
- IFAT 2020 představí technické inovace v nakládání s odpady

Efektivní nakládání s odpady patří k největším výzvám naší doby – nové digitální technologie mohou obcím, obyvatelům a firmám v mnohém usnadnit život. Široká škála inovací sahá od inteligentních kontejnerů na odpady až po chytré technologie třídění. IFAT 2020 v Mnichově představí nejnovější vývoj. Jako prakticky všechna odvětví, tak i odpadové a recyklační hospodářství se pokoušejí využít příležitosti digitalizace.

Například již několik let existují nápady, jak vytvořit „chytré“ kontejnery na odpad prostřednictvím senzorů, zpracování dat a komunikačních technologií. Startupy jsou v tomto směru velmi často v popředí vývoje. Například polský tým zakladatelů Bin-e. Vytvořil inteligentní kontejner na odpad, který s pomocí umělé

inteligence rozděluje odpad automaticky na různé frakce a tyto následně zhutní. Snímač hladiny náplně hlásí likvidační firmě, kdy má být zásobník vyprázdněn.

Organizace likvidace staveniště pomocí aplikace – digitalizace se může stát také klíčem ke zcela novým, úspěšným obchodním modelům v oblasti likvidace od-

padu. Jedním z nich je i Wastebox.biz. Stavební firmy dokáží díky této aplikaci snadno, rychle a transparentně zorganizovat likvidaci svého odpadu na staveništi pomocí smartphonu. Program hlásí během několika minut objednávky přímo řidičům, nacházejícím se v dostupné vzdálenosti. Jedná se o řidiče regionálních firem, které se zabývají likvidací odpadu.

IFAT je největší světový veletrh průmyslu enviromentálních technologií. Tato světová jednička prezentuje každé dva roky řešení pro oblast vodního hospodářství, nakládání s odpady a surovinami a rovněž strategie pro využívání zdrojů v inteligentních cyklech a jejich dlouhodobou udržitelnost. Letošního ročníku veletrhu se zúčastní rekordních 3350 vystavovatelů z 60 zemí, kteří obsadí výstavní plochu o rozloze 290 000 m² mnichovského výstaviště. Veletrhu se účastní také 50 českých výrobců. Cestovní servis pro návštěvníky z ČR a SR zajišťuje www.expocs.cz.

Messe München
Connecting Global Competence

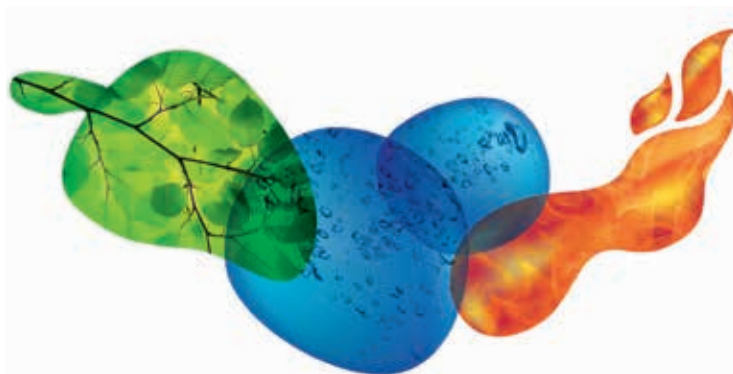
Budoucí technologie na ochranu životního prostředí.

4.–8. května 2020 • Messe München

Řešení pro efektivní a udržitelné výrobní procesy – na veletrhu IFAT 2020.

3 305 vystavovatelů nabízí v rámci největší světové platformy pro ekologické technologie inovativní řešení pro optimální cykly surovin. Větší konkurenceschopnost, lepší výrobní procesy najdete na výstavní ploše 270 000 m².

Zajistěte si online vstupenku už teď!
ifat.de/tickets/en

IFAT

Světový veletrh pro vodu, odpadní vodu a odpadové hospodářství

Samospráva a daň z nemovitých věcí

Milí čtenáři,
kolegyně a kolegové,

jako na člena předsednictva Komory měst na mě tak říkající příšla řada s úvodníkem do našeho zpravodaje. Napadá mě mnoho věcí, o co se s Vámi podělit, ale mnohé již bylo řečeno, napsáno. Pojal jsem tedy úvod trochu nestandardně, a protože jsem původním povoláním technik, tak i více technicky a věcně.

Tak tedy. Rád bych se s Vámi podělil o zkušenosti a „zážitky“ se změnou daní z nemovitostí, která nastala v Rousínově. Zastupitelstvo města v souladu se zákonem o dani z nemovitých věcí, dne 26. 6. 2019 schválilo obecně závaznou vyhlášku města o stanovení koeficientů pro výpočet daně z nemovitých věcí. Tou dochází ke změnám:

- snižuje se koeficient u stavebních pozemků z 1,4 na 1,0,
- snižuje se koeficient u budov obytných domů, ostatních budov tvořící jejich příslušenství a ostatních jednotek,
- zvyšuje se koeficient u stavby nebo jednotky užívané pro rodinnou rekreaci,
- zvyšuje se koeficient u staveb a samostatných nebytových prostor užívaných k podnikání z 1,0 na 1,5.

Zastupitelstvo dále využilo možnost volby místního koeficientu dle § 12 a z možností 1 až 5 stanovilo místní koeficient ve výši 3. Místní koeficient se neupravoval od 90. let minulého století. K přijetí této vyhlášky jsme se rozhodli proto, že k navýšení zákonných sazeb nedošlo od roku 2010 a ceny stavebních prací a energií se stále navyšují. Výnos daně z nemovitých věcí je příjmem města a bude použit na financování výstavby a oprav komunikací, chodníků, rozšíření bytového fondu, dětských hřišť, sportovních ploch a zeleně. Nemusím Vám asi říkat, jak se neustále zvyšují náklady na údržbu zeleně a komunikací, provoz veřejného osvětlení a další chod města. A v neposlední řadě na bezpečnost obyvatel města (městská policie).

Základní částka dle zákona na m² je pro podnikání od r. 1992 stále 10 Kč/m². Tzn. za 100 m² prodejny, provozovny či výrobní budovy majitel zaplatil 1000 Kč/rok.

Když si uvědomíme, že ceny stouply řádově 8 až 10x (tzn., cena koruny klesla 8 až 10x), znamená to, že by podnikatel měl při zachování inflace nyní zaplatit daň ve výši 8 000 až 10 000 Kč/100 m²/rok. Nyní nastavená platba místním koeficientem 4 500 Kč/100 m²/rok vlastně ani nedorovnáva inflaci za posledních 27 let.

Trochu jiná situace je u nemovitostí k bydlení. Základní sazba byla v roce 2010 zvýšena z 1 Kč na 2 Kč/1 m². Koeficient podle počtu obyvatel města byl 1,4. Od roku 2010 platil majitel za byt nebo rodinný domek 2,8 Kč/m². Nyní byl místní koeficient navýšen na 3, ale současně se snížil koeficient dle počtu obyvatel z 1,4 na 1. Nyní je platba 6 Kč/m², to je navýšení celkem 2,14x. Pokud si vzorově vypočítáme 100 m² plochy bytu či rodinného domu, tak je daň 600 Kč/rok, tzn. 50 Kč/měsíc. To je méně než platba za televizi. V roce 2010 platil za stejnou plochu 280 Kč/rok a kolikrát se zvýšily platy a jiné příjmy?

Nové koeficienty sice zvýší daň z nemovitých věcí, ale toto zvýšení stále nedorovnáva míru inflace. Zvýšení této daně nevylepší jen rozpočet města, ale přispěje ke zlepšení jeho vzhledu i životních podmínek obyvatel a podnikatelů v Rousínově. K přijetí vyhlášky k dani z nemovitostí se rozhodlo několik stovek měst a obcí. Dle mně dostupného seznamu k roku 2020 je 684 obcí, měst nebo městských částí, které používají vyšší místní koeficient, než je základní, tzn. že mají vyhláškou stanoven koeficient 2 až 5.

Proč to tak zdůlňavě popisují? Tento náš krok rozpoutal vcelku velkou a negativní reakci, a to především místních podnikatelů, kteří se na to dívají pouze svým úhlem pohledu.

Pokud Vás zajímá toto téma i dál a věnujete trochu svého času a trpělivosti, můžete se o tom dočíst na str. 30. Zalistujte tedy.

Ing. Jiří Lukášek
starosta města Rousínov

Krátké zprávy	4
Putování po krajích začíná	6
Prevence a bezpečnost: Kybernetický prostor a obce – nutnost, ale i nebezpečnost	7
Prodlužme volební období pro zastupitele obcí na 6 let	10
Jaký je další vývoj v sociální oblasti	10
Z PRÁVNÍ KONFERENCE	14
Jak vhodně nakládat s energiemi a zdroji v obci či městě?	24
Projekty	26
Starosti starostů: Troufli jste si navýšit daň z nemovitosti? V Rousínově ano... Jak jsme se v Krnově (ne)zbláznili a vzdali téměř stomilionové dotace	30 31
Z mezinárodních aktivit	32
Právní poradna	34
Z legislativy	35
Představujeme Komisi pro zahraniční spolupráci	37
Z jednání orgánů Svazu	38

ČASOPIS SVAZU MĚST A OBCÍ ČR

Vychází v nákladu 3000 ks zdarma.

Vydává SMO ČR.

Kancelář: Kongresové centrum Praha, ul. 5. května 1640/65, 140 00 Praha 4, tel.: 234 709 711, e-mail: zgrajova@smocr.cz.

ID datové schránky: 5fkgwn3

Za zpracování a obsahovou náplň odpovídá redakce.

Grafická úprava a DTP: Vladimír Spívála.

Uzávěrka tohoto čísla 29. 2. 2020.

MK ČR E 14584

Foto titulní strana:
Lenka Zgrajová

Ins

Ze svých požadavků neustupuji, na stávající síti stavebních úřadů trvám, důrazně říká František Lukl

5. únor 2020, Seč

„Předsednictvo Svazu mi na svém zasedání dalo plnou podporu a jednoznačný mandát k vyjádření zásadního nesouhlasu s některými mediálními výstupy Ministerstva pro místní rozvoj, které jsou v rozporu s dosavadními dohodami. Trvám i nadále na zachování obecních stavebních úřadů v území ve stávající struktuře, tak jak bylo dohodnuto na jednání u premiéra Andreje Babiše, samozřejmě s rozsahem dnešních kompetencí. Stát by si měl nechat rozhodovací pravomoci při stavebních řízeních zejména liniových či jiných strategických staveb financovaných ze státního rozpočtu. Svazové desatero tedy stále platí (viz INS č. 6/2019).“ Svaz i nadále bojuje za zrychlení stavebního řízení, zachování stavebních úřadů v obcích a kvalitní nový stavební zákon. Zákon, který bude respektovat naši znalost území, nezastupitelné právo a poslání v oblasti územního plánování a chránit právo na samosprávu.

„Venkov“ již po třinácté

7. únor 2020, Praha

Výzkumné centrum RURAL, které působí v rámci Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy, zorganizovalo již 13. ročník semináře Venkov. Zástupci Svazu měst a obcí byli u toho. Celodenního semináře se zúčastnilo přibližně 150 účastníků ze všech oblastí rozvoje venkova. Kromě zástupců místních společenství se zúčastnili semináře také zástupci místních akčních skupin, spolků, které sledují rozvoj venkova, a také zástupci akademické sféry. V úvodu semináře Marie Zezulková, ředitelka odboru regionální politiky Mi-

nisterstva pro místní rozvoj, seznámila účastníky s cíli v minulém roce schválené Strategie regionálního rozvoje Česka 2021+. Pozastavila se přitom nad vysokým počtem celostátních strategických dokumentů. Jako druhý vystoupil Richard Nikischer, vedoucí oddělení rozvoje venkova na MMR, který představil Koncept rozvoje venkova. Tento dokument stanovuje principy a cíle rozvoje venkova v dalších letech. Jde o první dokument tohoto typu, který se snaží identifikovat aspekty rozvoje venkova a který má díky tomu ambice podpořit a koordinovat do dnešní doby poněkud nesystémové nebo nejednotné přístupy k venkovu jak ze strany ministerstev, tak i ze strany krajů. V další části semináře jeho organizátor, Radim Perlín, představil cíle projektu, kde společně s MMR hledá formy a možnosti rozvoje nemetropolitních oblastí. V odpolední části programu došlo k představení výsledků práce výzkumného týmu RURAL Přírodovědecké fakulty UK.

Ukončení a hlavní myšlenka semináře spočívala v názoru, že nástrojem regionálního rozvoje nesmí být jen dotace a finanční nástroje, ale rovněž podpora využití organizačně administrativních, legislativně metodických a věcných nástrojů lokálního rozvoje, které mohou mít mnohdy stejný nebo v některých případech dokonce i větší význam pro aktivní stimulaci pozitivních procesů, které vedou k lokálnímu rozvoji, nebo útlum těch negativních.

Více na <https://rural.cz/2020/02/>.

ČR se pohybuje na 17. pozici v čerpání dotací

18. únor 2020, Praha

V prostorech Autoklubu ČR se konalo zasedání Rady pro Evropské strukturální a investiční fondy na pracovní úrovni

(Rada ESIF). Její členové byli nejprve seznámeni s aktuálním stavem čerpání finančních prostředků v programovém období 2014–2020. V rámci tohoto období bylo vyhlášeno již přes 1000 výzev a Česká republika se aktuálně pohybuje na 17. pozici v rychlosti čerpání v porovnání s ostatními státy Evropské unie. Je nutné co možná nejdříve rozhodnout o případných realokacích v rámci současného období, protože rok 2020 je posledním rokem, kdy lze výzvy tohoto programového období vyhlášovat. Hovořilo se i o aktuálním stavu vyjednávání budoucího programového období 2021–2027. Ministerstvo pro místní rozvoj i vzhledem k vývoji vyjednávání EU legislativy sdělilo, že v březnu 2020 předpokládá předložení návrhu Dohody o partnerství i jednotlivých operačních programů vládě České republiky v režimu pro informaci nikoli pro projednání, jak bylo původně zamýšleno. Zároveň předpokládá předložení materiálů k návrhu Fondu pro spravedlivou transformaci v režimu ke schválení. Členové Rady ESIF vyjádřili přesvědčení, že Česká republika, resp. její vláda, musí k návrhu legislativy k tomuto fondu přijmout jasné stanovisko a také si musí na základě nyní vytvářených analýz vyjasnit, co bude prosazovat v rámci Zelené dohody pro Evropu (European Green Deal) a v rámci Mechanismu pro spravedlivou transformaci, jehož součástí je zmíněný fond. Součástí mechanismu jsou dále nový finanční nástroj InvestEU a úvěrový nástroj (ve spolupráci s Evropskou investiční bankou) pro investice veřejného sektoru. Jelikož je nutné, aby všechny tyto nástroje byly zahrnuty v tzv. Plánech spravedlivé transformace, které bude třeba zpracovávat, je nutné, aby se problematika tohoto mechanismu co nejdříve dojednala, aby měla všechna relevantní území dostatek času připravit se na tyto novinky.

Stop energetickým šmejdům

20. únor 2020, Praha

V budově Poslanecké sněmovny se konal seminář „Novela energetického zákona: Stop energetickým šmejdům“. Seminář pořádal Energetický regulační úřad pod záštitou poslanců Patrika Nachera a Mariana Jurečky. Náměstek ministra průmyslu a obchodu René Neděla představil záměr novely energetického zákona. Novela by měla přispět k větší ochraně spotřebitele a současně k regulaci zprostředkovatelů. Diskutující se shodli, že je nutné nastavit jasná pravidla hry, zmíněna byla i otázka odpovědnosti dodavatelů energií za činnost zprostředkovatelů. Zástupci Energetického regulačního úřadu, České obchodní inspekce, organizace d' Test i kanceláře Veřejného ochránce práv potvrdili, že nekalé praktiky některých zprostředkovatelů v energetice jsou velký problém, což doložili vzrůstajícími počty podání stížností v této oblasti. Je nezbytné přijmout rychlé a efektivní řešení, což si stanovili jako svůj cíl i zákonodárci.

Výbor pro bezpečnost doporučil odchodné pro strážníky

20. únor 2020, Praha

Výbor pro bezpečnost Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR přijal doporučující stanovisko k návrhu na odchodné pro strážníky městských a obecních policí. Jednalo se o pozměňovací návrh ke sněmovnímu tisku č. 550 – návrhu novely zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii. Pozměňovací návrh k zavedení odchodného pro strážníky předložil poslanec Jiří Mašek, za účelem kompenzace psychicky i fyzicky náročného povolání strážníka. V zákoně o obecní policii by nově bylo upraveno, že strážníkovi, který vykonával tuto práci

v hlavním pracovním poměru nejméně 15 let a dosáhl věku 50 let, přísluší při skončení pracovního poměru odchodné. Základní výše odchodného by činila jeden průměrný měsíční výdělek strážníka, přičemž každý ukončený rok pracovního poměru nad dobu 15 let by se odchodné dále zvyšovalo o jednu třetinu s tím, že výše odchodného by nesměla překročit šestinásobek průměrného měsíčního výdělku. Návrh této úpravy podpořilo rovněž Předsednictvo Svazu na svém jednání dne 5. února 2020 v Seči. Nyní budeme sledovat, zda návrh uspěje také v Poslanecké sněmovně. Nabytí účinnosti novely zákona by potom bylo dne 1. ledna 2021.

Apelujeme na MPSV – nejvýše uznatelná částka na nájemné neodpovídá reálným cenám

24. únor 2020, Praha

Svaz apeluje na Ministerstvo práce a sociálních věcí ohledně výpočtu nejvýše uznatelné částky za nájemné. Navržený výpočet neodpovídá reálným cenám nájemného v jednotlivých městech a obcích. Dle použité metody výpočtu, ze které vychází návrh nového zákona, byla navržena příliš nízká částka nájmu za jeden metr čtvereční, která neodpovídá skutečným cenám nájemného ve většině měst a obcí. Je nutné změnit způsob výpočtu a zohlednit aktuální ceny za bydlení. Nový návrh zákona nemůže negativně dopadnout právě na ty nejohroženější skupiny obyvatel. Většina žadatelů o přídavek na bydlení dle navrženého způsobu výpočtu nedosáhne na částku odpovídající jeho reálným nákladům na bydlení.

Stejně jako město Litvínov, také Svaz v případě návrhu zákona o přídávku na bydlení rozporuje návrh způsobu výpočtu nejvýše uznatelných cen nájemného. Svaz v rám-

ci mezirezortního připomínkového řízení k tomuto návrhu uplatnil zásadní připomínku, kde požaduje, aby se výpočet nejvýše uznatelné částky za nájemné řídil nikoli hodnotou 1. decilu hodnotových map nájemného, ale hodnotou mediánu, která více odpovídá reálným cenám nájemného v jednotlivých městech a obcích.

Národní stálá konference pro EU fondy (NSK)

26.–27. únor 2020, Broumov

V prostorech Broumovského kláštera se uskutečnilo 15. zasedání Národní stálé konference. Dvoudenní jednání bylo složeno z jednání tří komor – Komory regionální, Komory integrovaných územních investic (ITI) a integrovaných plánů rozvoje území (IPRÚ) a Komory místně vedeného komunitního rozvoje (CLLD) a rovněž plenárního zasedání NSK. V rámci jednotlivých komor i plenárního zasedání se zástupci regionů, metropolí i malých obcí společně se zástupci ministerstev a dalších organizací dozvěděli aktuality o přípravě budoucího programového období, stejně tak jako o vývoji čerpání v rámci implementace období aktuálního. Jedním z témat, která byla řešena, byly regionální akční plány, tzv. RAP. V rámci nich budou od roku 2021 financovány projekty zaměřené na střední školství, silnice II. třídy, zdravotní záchranné služby a aktivity zaměřené na deinstitucionalizaci sociálních služeb. V aktuálně navrhovaném harmonogramu těchto plánů se počítá s jejich sválením na úrovni krajů v listopadu 2020. Jedním z důležitých témat byla také příprava strategií ITI vč. strategických projektů a CLLD. V rámci NSK bylo rovněž odhlasováno usnesení, které předložili územní partneři vč. Svazu, který na samotném jednání toto prosazoval a jednoznačně podpořil. Tímto usnesením NSK vyzývá Ministerstvo financí, aby do konce března 2020 představilo návrhy variant kofinancování a problematiky řešení ex-ante financování pro programové období 2021–2027 a tyto návrhy prezentovalo a projednalo na pracovním jednání se zástupci územních partnerů. Jsme rádi, že i díky našemu apelu bylo toto usnesení přijato, neboť zejména otázka výše spolufinancování je pro řadu území kritickým bodem a křížovatkou určující, zda bude čerpat tolik či méně, nebo v některých oblastech vůbec. Ministerstvo financí dosud bohužel v této otázce nepokročilo, byť jde o celonárodní otázku a vlastně klíčový moment pro úspěch i neúspěch čerpání v budoucím období.

Termíny krajských setkání posunuty

Jak jste asi již zaznamenali, maraton tradičních krajských setkání měl odstartovat na apríla, tedy 1. dubna. Vzhledem k možnému šíření nákazy koronaviru však bylo rozhodnuto, že termíny dubnových setkání budou z preventivních důvodů zrušeny a přesunuty na květen a červen. Každého, kdo se již na dubnová setkání registroval, budeme kontaktovat. Činíme tak především z opatrnosti a zároveň chceme předejít situaci, kdyby se náhodou situace zhoršila a akce by bylo třeba rušit na poslední chvíli.

Putování po krajích tedy začne o něco později, ale věříme, že na své popularitě nic neztratí. Setkání v regionech jste si již oblíbili jak pro bohatý program s mnoha aktuálními informacemi, tak pro větší možnost diskutovat oproti celorepublikovým a tedy i masovějším akcím, ale také pro snadnou dostupnost.

Program letošních setkání bude sestaven obdobně jako v letech minulých, nicméně, jak jsme vás informovali již v minulém čísle zpravodaje, nějaké novinky chystáme. Snažili jsme se tentokrát více přihlídnout ke specifitě jednotlivých krajů a soustředit se tedy i na regionální problematiku. Ještě větší prostor chceme ponechat pro vaše dotazy a vzájemnou diskusi ke stěžejním tématům. Závěrem jsme v programu vyhradili i čas pro diskusi starostů členských obcí se členy Rady Svazu z daného kraje tak,

aby se více prohlubovala vazba mezi vedením Svazu a členskou základnou.

A o čem budeme hovořit v jednom z hlavních bodů programu? Samozřejmě o aktuálních tématech z oblasti legislativy. V popředí zájmu je stále stavební zákon, sociální služby, odpadové hospodářství nebo převody státního majetku na obce. Témat je ale mnohem více. Prostor na regionálních setkáních dostanou i zástupci ministerstev, předně ministerstva vnitra, životního prostředí, zemědělství či dopravy.

Neváhejte, přihlaste se a přijďte si vyslechnout řadu zajímavých informací a podílet se také o své názory a zkušenosti. Akce jsou jako vždy zdarma. **Stále ale vzhledem k možným změnám některých termínů sledujte naše webové stránky.**

Upravený harmonogram krajských setkání

KRAJ	KDY	KDE
Středočeský kraj + hl. m. Praha	28. dubna 2020 úterý	Magistrát hlavního města Prahy (velký zasedací sál) Mariánské nám. 2, Praha 1
Jihomoravský kraj	5. května 2020 úterý	Kongresové centrum Veletrhů Brno (sál A) Výstaviště 405/1, Brno
Ústecký kraj	6. května 2020 středa	Krajský úřad Ústeckého kraje (Velký konferenční sál) Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem
Olomoucký kraj	12. května 2020 úterý	Magistrát města Olomouc (velký zasedací sál) Hynaisova 10, Olomouc
Moravskoslezský kraj	13. května 2020 středa	Clarion Congress Hotel Ostrava Zkrácená 2703, Ostrava
Královéhradecký kraj	19. května 2020 úterý	Krajský úřad Královéhradeckého kraje (zastupitelský sál) Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové
Zlínský kraj	20. května 2020 středa	Kongresové centrum Zlín (malý sál) náměstí T. G. Masaryka 5556, Zlín
Karlovarský kraj	26. května 2020 úterý	Krajský úřad Karlovarského kraje (zastupitelský sál) Závodní 353/88, Karlovy Vary
Jihočeský kraj	28. května 2020 čtvrtek	Krajský úřad Jihočeského kraje (zastupitelský sál) U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice
Liberecký kraj	2. června 2020 úterý	Krajský úřad Libereckého kraje (zastupitelský sál) U Jezu 642/2a, 460 01 Liberec
Plzeňský kraj	16. června 2020 úterý	Parkhotel Plzeň (sál Conferenza) U Borského parku 31, Plzeň
Pardubický kraj	23. června 2020 úterý	Congress Centre Pardubice (velký sál) Masarykovo nám. 2799, Pardubice
Kraj Vysočina	25. června 2020 čtvrtek	Hotel Gustav Mahler, Jihlava Křížová 4, Jihlava

Změna termínu vyhrazena.

Kybernetický prostor a obce – nutnost, ale i nebezpečnosti

V tomto čísle našeho periodika se budeme věnovat v rubrice Prevence a bezpečnost tématu, který v dnešní době rezonuje, a to je kybernetická bezpečnost. V poslední době se kybernetické útoky týkají i samospráv a naprosto snadno může být ohrožena jakákoliv obec díly hackerů a jiných výtečnicků. Často mají zaměstnanci obce „služební“ mobilní telefony, v nichž mají například e-maily, kterými proteče mnoho velice zajímavých dat a informací. Často máme již na pracovištích notebooky s možností připojit se na dálku do zaměstnání (tedy k serveru). A toto vše můžeme považovat za hrozbu. Jen úvodem upozorňujeme, v tomto směru nejsou sice obce zařazeny v kritické infrastruktuře, ale nebezpečnosti to je pro obce jak z omalovánky. Tak pojďme na to, je to trochu složitější téma, ale kdo se bojí, nesmí do lesa, a my tam prostě musíme.

Co to vlastně je kybernetická bezpečnost?

Kybernetickou bezpečností rozumíme souhrn právních, organizačních, technických a vzdělávacích prostředků směřujících k zajištění ochrany kybernetického prostoru. Kybernetická bezpečnost je vnímána jako celospolečenská problematika, protože množství kybernetických hrozeb, kterým Česká republika čelí, se průběžně navyšuje, a to ve všech ohledech. Počet kybernetických útoků tedy stoupá, jejich důmyslnost je čím dál také větší, útočníci přicházejí s novými metodami útoků a současně se neustále rozšiřuje možné útočné pole. Jedná se o zabezpečení nejen počítačů a dalších elektronických zařízení obdobných počítačům, ale i celých sítí. Prostě a jednoduše, udržení kybernetické bezpečnosti je nezbytností.

Kdo kybernetické bezpečnosti velí?

Ústředním správním orgánem pro kybernetickou bezpečnost v České republice včetně ochrany utajovaných informací v oblasti informačních a komunikačních systémů a kryptografické ochrany je od 1. srpna 2017 Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost (dále jen „NÚKIB“). Každoročně vydává zprávu o stavu kybernetické bezpečnosti v České republice. Dle zprávy z roku 2018 stále rostl počet nejen kybernetických útoků, ale i trestných činů v oblasti kybernetické kriminality a kriminality páchané na internetu. Jen pro představu pár čísel. V roce 2018 šlo o 6 815 výše uvedených trestných činů. V roce 2019 narostl počet trestných činů na 8 417, což znamená nárůst o více než 1 400 skutků. NÚKIB současně zajišťuje činnost tzv. Vládního CERT České republiky (GovCERT.CZ). Vládní CERT je jeden z klíčových hráčů na poli ochrany kritické informační infrastruktury a významných informačních systémů. Dle slov Vládního CERT, každá země, která má své kritické systémy připojeny do internetu, musí být schopna efektivně a účinně čelit bezpečnostním výzvám, reagovat na incidenty, koordinovat činnosti při jejich řešení a účelně působit při předcházení incidentům. Jeho úkolem je mj. i působit jako prvotní zdroj bezpečnostních informací a být nápomocen pro orgány státu, organizace i občany a zvyšovat vzdělanost v oblasti bezpečnosti na internetu.

Krátce se teď malinkým příkladem z praxe vzdálíme té suchařině výše, abychom si trochu přiblížili, o čem píšeme. V souvislosti se současným problémem koronaviru nezahálí právě ani hackeři. Jak NÚKIB varuje ve své zprávě již z 19. února 2020, začaly chodit podvodné e-maily zneužívající epidemie koronaviru. E-maily se zkráceně řečeno snaží napodobovat legitimní korespondenci od Světové zdravotnické organizace a v anglickém jazyce se snaží adresáta přesvědčit, že obdržel informace o bezpečnostních opatřeních k šíření viru a rady, jak se chránit. K tomu je přiložený link (odkaz) a nic nečekající adresát e-mailu je přesměrován

na falešnou stránku, na jejímž pozadí je umístěn náhled na skutečnou internetovou stránku Světové zdravotnické organizace. A hop, pod tím vyskočí pop-up okénko (to jsou ta okénka, co na nás vyskakují při čtení článků atd.), jež se snaží z vyděšeného adresáta e-mailu vylákat přihlašovací údaje k jeho e-mailové schránce. A když někdo okénku podlehe, je vskutku přesměrován na internetové stránky Světové zdravotnické organizace

a vlastně ani netuší, že dal někomu všanc přístup do své e-mailové schránky. Konec konců, asi mnoho z nás se již stalo dědicem neznámé osoby z USA či Afriky, kdy dědictví obnáší i několik milionů dolarů, nebo ne? A pokud se přihlásí někdo, kdo je má již na účtu, tak za odměnu zveřejníme jeho foto na úvodní stránce našeho periodika, pokud tedy podepíše souhlas.

Máme nějakou právní úpravu?

Tak se zase vrátíme k vážnému tónu. Ano, máme právní úpravu, a její kus je i v právu evropském, přirozeně. Právní úprava vztahující se ke kybernetické bezpečnosti a kybernetické kriminalitě je tedy zejména:

- směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1148 ze dne 6. července 2016 o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně bezpečnosti sítí a informačních systémů v Unii (směrnice NIS);
- zákon č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti a o změně souvisejících zákonů (zákon o kybernetické bezpečnosti);
- vyhláška č. 82/2018 Sb., o bezpečnostních opatřeních, kybernetických bezpečnostních incidentech, reaktivních opatřeních, náležitostech podání v oblasti kybernetické bezpečnosti a likvidaci dat (vyhláška o kybernetické bezpečnosti);

- vyhláška č. 317/2014 Sb., o významných informačních systémech a jejich určujících kritériích;
- vyhláška č. 437/2017 Sb., o kritériích pro určení provozovatele základní služby;
- prováděcí nařízení Komise (EU) 2018/151 ze dne 30. ledna 2018;
- zákon č. 40/2009, trestní zákoník.

Jejich bližším rozbořem vás, milí čtenáři, nebudeme trápit a radši si nastíníme, co jsou to kybernetické útoky.

Druhy kybernetických útoků

Nejvýznamnějším aktérem kybernetických hrozeb jsou z hlediska státu vzhledem k dostupným lidským, finančním a časovým prostředkům státní aktéři. Jejich snahou je povětšinou získat strategické informace cestou špionážních operací v kyberprostoru a následně je využít ve svůj prospěch. Pojďme si přiznat, že toto se bude spíše týkat těch vyšších úrovní, doufejme tedy.

Druhým nejvýznamnějším aktérem hrozeb v kyberprostoru jsou osoby a organizace podílející se na kriminální činnosti. Jelikož je kyberzločin výnosný a je stále jednodušší se do něj zapojit, bude představovat hrozbu pro organizace a jednotlivce i v následujících letech. Pokud jde o bankovníctví, objevují se především útoky na mobilní aplikace internetového bankovníctví. Stále více lidí využívá mobilní aplikace ke spravování svých financí a hackeři se tomu rychle přizpůsobili. V roce 2018 byla příkladem tohoto trendu upravená aplikace QRecorder, která poškodila klienty českých bank. Dalším trendem bylo rostoucí množství a sofistikovanost cílených spear-phishingových útoků, u kterých je zřejmé, že pachatelé často disponují vynikající znalostí prostředí a investují množství času do jejich přípravy. A co to znamená? Jedná se o podvodnou techniku používanou na internetu k získávání citlivých údajů (hesel, čísel kreditních karet atd.) v elektronické komunikaci. A jak jsme již popsali příklad s koronavirem, tak to je vlastně ono. Ale může se to týkat i napodobení přihlášení na stránky vašeho internetového bankovníctví. A pak už to opravdu není legrační scénář. Nejčastěji se tedy útočníci zaměřují na finanční instituce a jejich klienty, ale v poslední době i na kupříkladu české univerzity. Co je k tomu vede, je jasné, zisk a zisk. Nicméně odcizení duševního vlastnictví není rovněž ojedinělé, například útok na univerzitu včetně vědeckého pracoviště může mít dalekosáhlé následky spočívající v krádeži výsledků různých průzkumů, výzkumů, analýz atd., jejichž hodnota může být nedozírná.

Toliko k základním typům kyberútoků a teď se podíváme konečně na zoubek tomu, jak zabezpečit informační systémy obcí a měst.

Informační systémy obcí a měst

O tom, že i informační systémy obcí a měst jsou ohroženy, není sporu. Hlavní aktivitou každé obce a města by měla být pravidelná investice do IT vybavení a nezapomínat na aktualizace. Kromě koncových stanic (těmi jsou zejména stolní počítače, notebooky, netbooky, tablety a mobilní telefony) a serverů je ale nezbytné vložit investice i do bezpečnostních prvků hardware a software. Zabezpečení vnitřní sítě před útoky z internetu, zálohování dat v rámci organizace nebo do cloudu a zabezpe-

čení výpočetní techniky proti neoprávněnému vniknutí je samozřejmost. Pravidelné aktualizace systému, antivirová ochrana, bezpečnostní politika přístupů, logování, to jsou jen lehké výčty povinností, co by měla každá obec i město dělat. Nicméně v těchto případech je asi nevhodnější obrátit se na specialisty (pokud nemáte vlastní IT oddělení ze specialistů složené) a s nimi vše podrobně řešit a mít fakticky i smluvně položeny záruky (tedy, nezapomínejme na znění případných smluv o poskytování IT služeb). A určitě není od věci mít k oblasti zajištění bezpečnosti v kyberprostoru i svou vnitřní směrnici, která bude jasně zaměstnancům obcí a měst říkat, co a jak mají dělat.

Hlavní zásady, jichž je vždy třeba se držet

Pokud jste dočetli náš příspěvek až sem a nepropadli slavné větě „šed, šed, samá šed“, můžeme se radovat a dáme vám pár obecných rad do „internetového“ i „sociálně-síťového“ života. A je již jedno, jestli je to život pracovní či osobní. A taky to nejsou úplně naše rady, ale rady expertů ze zmiňovaného NÚKIB.

Jaká jsou tedy obecná pravidla bezpečnějšího chování na internetu? Vzhůru na to.

- Nevěřme všemu, co se na internetu dozvíme a informace si ověřujeme z více zdrojů.
- Nezvěřejňujeme o sobě na internetu žádné citlivé informace.
- Nikomu neposíláme své intimní fotografie, ani je veřejně nesdíláme.
- Dáváme pozor na podezřelé zprávy, přílohy, videa a odkazy.
- Ověříme si totožnost člověka, se kterým komunikujeme.
- Pro přístup do informačních systémů s citlivými informacemi vždy použijeme vícefaktorovou autentizaci. Příklad: heslo + login + použití dalšího prostředku k otevření účtu (token, speciální karta atd.).
- Nikomu nesdělujeme své přihlašovací údaje a pravidelně je aktualizujeme. Příklad: žádná hesla na papírku v šuplíčku, nedej bože na klávesnici či obrazovce.
- Použijeme silná a unikátní hesla. Příklad: silné heslo = kombinace minimálně 8 znaků v kombinaci písmen, číslic a speciálních znaků: alk12020!?!; unikátní heslo: používáme jen pro přístup k jednomu účtu nebo zařízení.
- Na veřejných počítačích nikdy nepřistupujeme k důvěrným sítím nebo datům a neukládáme hesla a přihlašovací údaje do paměti prohlížeče. Příklad: wi-fi free kavárna a prohlížení si OneDrive v Office s tím, že heslo máme již uložené v Google prohlížeči. Prostě a jednoduše – není to bezpečné.
- Udržujeme své antivirové zabezpečení aktualizované. Příklad: Vaše zařízení se bude aktualizovat = neodklikneme pokaždé ne. Ale ve většině případů to bude záležitost pro IT podporu.
- Svá zařízení pravidelně testujeme prostřednictvím antivirové ochrany.
- Zálohujeme soubory ze svých zařízení na externí disky nebo do cloudu – když se něco stane, budeme je moci obnovit. Příklad: OneDrive – ale pozor na zabezpečení cloudů a na to, co pak s externími disky provedeme, kam je dáme.
- Neotvíráme obsah nalezených paměťových zařízení na svém počítači. Příklad: Nalezený flash disk do počítače dávat nebudeme.

- Když používáme nezabezpečenou veřejnou WiFi síť, nebudeme na ní nakupovat, nebudeme na ní kontrolovat své účty a ani nebudeme přistupovat k důvěrným sítím nebo datům. Příklad: Nepůjdeme platit všechny účty v internetovém bankovníctví do kavárny s WiFi.

Sociální sítě – pomocník, přítel, nepřítel a zabiják

Tak už víme, co máme, spíš nemáme dělat, když se připojujeme a pracujeme a ukládáme, prostě tak nějak běžně pracujeme a fungujeme. Ale řada z obcí a měst má své profily – stránky na sociálních sítích, tedy Facebooku, Instagramu atd. A i v tomto případě NÚKIB jasně definuje základní pravidla. Tedy, je na čase si je také představit. Nazývají se „Doporučení pro správu sociálních sítí, verze 1.0“ a jsou ze srpna loňského roku.

1. Pojmenujte oficiální účet instituce (na jakékoliv sociální síti) stejným či jasně ztotožnitelným názvem s danou institucí. V případě více sítí, potažmo účtů vyžadovaných příslušnými agendami, rovněž podle nich.
2. Oficiální účty by měly být ve správě a vlastnictví organizace tak, aby v případě personálních změn nemuselo docházet k zakládání nových účtů či jejich přejmenování.
3. Jasně definujte, kdo má k účtům přístup.
4. Omezte počet jejich správců na nezbytné minimum, nezapomeňte přitom však na zastupitelnost.
5. Zaregistrujte si na sociálních sítích i alternativní názvy vašich oficiálních účtů – snižujete tak pravděpodobnost, že se útočníci pokusí napodobit stránku vaší organizace nebo se budou vydávat za oficiální účet.
6. Pro přístup do všech účtů používejte dvoufaktorovou autentizaci.
7. Účty na sociálních sítích jsou obvykle svázány s e-mailovou adresou. Pro každý účet si proto vytvořte dedikovaný e-mail, který budete používat výhradně a pouze pro jeho správu. Do tohoto účtu přistupujte ze zabezpečené sítě a zařízení.
8. Vyhnete se používání soukromých zařízení k přihlašování k oficiálním účtům organizace.
9. Dodržujte politiku bezpečné tvorby a užívání hesel. Pro každý účet je nutno vytvořit si vlastní silné heslo.
10. Pro přihlašování nepoužívejte odkazy v e-mailu či zkracovače URL. Vyhnete se tak riziku přesměrování na podvodnou stránku.
11. Nepřihlašujte se prostřednictvím nezabezpečených či neznámých WiFi sítí. Útočníci takové sítě běžně zakládají či kompromitují k zachycení přihlašovacích i jiných údajů.
12. Pro přihlašování mimo kancelář využívejte služby VPN. Díky tomu bude veškerý odchozí provoz z vašeho zařízení šifrovaný a můžete tak předejít některým typům útoků. Tak, zkouška pozornosti: copak je VPN? Jedná se o zkratku pro virtuální privátní síť. V IT je to nástroj, který vytváří bezpečné a šifrované připojení na méně zabezpečených sítích. VPN díky tomu poskytuje službu umožňující skrýt vaši IP adresu, vyhnout se cenzuře, sledování, šifrovat komunikaci atd.
13. Pravidelně aktualizujte jak zařízení, tak aplikace, jejichž prostřednictvím sociální sítě spravujete.
14. K přistupování ke spravovaným účtům používejte pouze důvěryhodné aplikace z oficiálních zdrojů. Ano, je to Google Play nebo App Store.

15. Zajistěte u všech účtů status ověřeného účtu, čímž zvýšíte jeho důvěryhodnost pro média a veřejnost.
16. Provádějte pravidelné kontroly a audity. Tedy jestli máme správně nastavené zabezpečení účtu.
17. Vždy kontrolujte, zda jste se z účtu bezpečně odhlásili. Pokud dočasně opouštíte používané zařízení, zamykáme obrazovku – Win + L – minimalizujeme riziko nautorizovaného přístupu.

Asi si můžeme s klidem přiznat, že toho není málo, byť se jedná o naprostý základ opatření ze strany uživatele a nastavení bezpečnostních politik je jak pro užívání elektronických zařízení od mobilního telefonu počínaje po počítač konče nezbytné. Tedy ještě jednou – žádná hesla na klávesnici, žádné odemčené obrazovky při odchodu na WC, žádné připojování k rizikovým účtům (internetové bankovníctví, e-mail apod.) přes nezabezpečenou WiFi síť.

„Ajtý“ – jiný svět a jiná realita

Co si říci nakonec. Výše jsme se pokusili jen o stručný nástin ke kybernetické bezpečnosti v základním úhlu pohledu a na té nejzákladnější úrovni, která je použitelná pro nás všechny v práci i doma. Vypracování vnitřních směrnic zaměstnavatelem pro jeho zaměstnance na téma bezpečnostních opatření k výše uvedenému není rovněž od věci. A pokud nám nějaké pojmy nejsou úplně jasné a pokud bychom chtěli více potrápít naše mozkové závity, můžeme se inspirovat Výkladovým slovníkem kybernetické bezpečnosti (již ve 3. vydání), který nalezneme v elektronické verzi na internetových stránkách NÚKIB. Děkujeme tímto NÚKIB za citované metodické pokyny, chraňme úpěnlivě všechna naše data, citlivá obzvláště (a že jich na obcích a městech v tom e-prostředí je) a budeme všichni pevně doufat, aby se hackeri a podobné osoby všem serverům, cloudům a zařízením vyhýbali oblohou.

*Mgr. Alena Klimtová a Mgr. Michaela Papírníková Jurečková
Legislativní a právní sekce*

Prodlužme volební období pro zastupitele obcí na 6 let, vyplynulo z průzkumu Svazu

Složitéjší legislativa, nové regulace mířící jak na obce, tak jejich představitele a hlavně výrazné prodlužování investičních akcí jsou důvodem pro zásadní změnu délky mandátu obecních zastupitelstev. V lednovém průzkumu Svazu měst a obcí se pro šesti-letý mandát vyslovilo 81 % z celkových 1261 starostů, kteří se do něj zapojili.

Legislativa se pořád mění a je stále náročnější. „Na dotažení velkých strategických projektů čtyři roky prostě nestačí. Každý takový projekt prochází několika fázemi: plánování, schválení na úrovni obce a následně dotčených úřadů, zajištění financování, tendry na dodavatele, samotná realizace. Nemusí jít vždy pouze o investiční akce, ale taky o „měkké“ projekty, které musí projít složitým mechanismem schvalování a také potřebují nějaký čas na to, aby se rozběhly,“ uvedl na únorové Právní konferenci předseda Svazu František Lukl.

Právě proto je prodloužení mandátu jednou z priorit Svazu a bylo to také jedno z pěti hlavních témat 5. ročníku konfe-

rence, která se konala od 5. do 7. února v Kongres hotelu Jezerka na Seči (více o konferenci viz str. 14–20). Jak už bylo řečeno, průzkumu o prodloužení mandátu zastupitelů se zúčastnilo 1261 respondentů. Pro prodloužení mandátu na 6 let hlasovalo 81 % z nich. Bezmála 60 % oslovených uvádí jako hlavní důvod nemožnost realizace strategických investic do rozvoje obce během čtyřletého období.

„Je to velmi silný mandát – jak počtem zúčastněných v průzkumu, tak výsledkem. Mimochodem, ptali jsme se zároveň na počet mandátů, který starosta svou funkci vykonává. Je zajímavé,

že velmi vysoká podpora návrhu je stejná bez ohledu na to, kolik let má starosta odslouženo. Stejně tak se podpora neliší podle velikosti obce,“ informoval František Lukl.

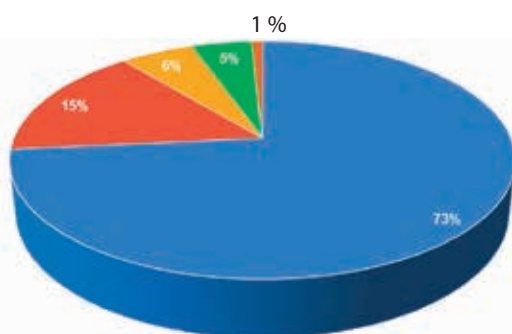
Do průzkumu se ale přeci jen nejvíce zapojili starostové nejmenších obcí, do 2000 obyvatel (73,5 %). Svaz aktuálně sdružuje 2 763 obcí, tj. 44,18 % všech obcí v České republice. Členské obce Svazu zastupují 8 474 001 obyvatel, což z celkového počtu obyvatelstva představuje 79,57 %.

čerpáno z tiskové zprávy

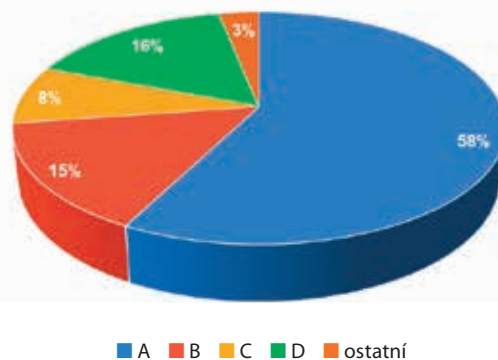
Hlavní důvody zastupitelů pro zavedení šestiletého volebního období

SMO ČR – analýza 2020

Velikostní kategorie obcí respondentů
SMO ČR – analýza 2020

■ do 1999 ■ 2000–4999 ■ 5000–9999 ■ 10 000–50 000 ■ 50 000 a více

■ A ■ B ■ C ■ D ■ ostatní

- A Plánování rozvoje a realizace toho, co je třeba udělat, je mnohdy delší než 4 roky
 B Cítím se odpovědný za vedení obce a tuto roli chci vykonávat déle, než jsou 4 roky
 C Zájem o vedení obce není příliš velký, proto je preventivně lepší mít funkční období delší
 D Volby přinášejí také rozpory a nejistotu, čím méně změn (a delší období), tím lépe

Jaký je další vývoj v sociální oblasti?

Ve dnech 3.–5. února 2020 proběhly na Ministerstvu práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) hned čtyři vypořádací porady k uplatněným připomínkám k návrhům zákonů, zpracovaných na půdě MPSV, o nichž jsme vás informovali již v minulém čísle našeho časopisu. Pro připomenutí se jednalo konkrétně o návrh novely zákona o sociálních službách, návrh zákona o přídatku na bydlení, návrh novely zákona o sociálně-právní ochraně dětí a návrh novely zákona o zaměstnanosti.

Ke všem uvedeným návrhům Svaz uplatnil řadu zásadních připomínek. Zástupci Svazu se aktivně účastnili všech vypořádacích porad, na kterých obhajovali zájmy měst a obcí. Snahou Svazu je, aby všechny navržené změny byly zejména co nejúčelnější, nejsrozumitelnější, a samozřejmě s co nejmenšími negativními dopady na města, obce a jejich občany. Nastavení sociálního systému je pro každ-

dý stát zásadní, proto je nutné, aby každá legislativní změna v této oblasti byla důkladně promyšlena a prodiskutována, s provedením řady potřebných analýz o možných nepříznivých důsledcích. I v tomto smyslu Svaz připomínkoval veškeré předložené návrhy, které dle našeho názoru byly v řadě jejich částech „šity horkou jehlou“. Takto stěžejní legislativa by měla být připravována s rozvahou

a s dostatečným časovým prostorem, což bohužel při stanoveném termínu do konce února 2020 pro předložení všech uvedených návrhů vládě, není reálně možné. Další problém, na který Svaz upozorňoval ve všech svých připomínkách, je dlouhodobé podfinancování sociální sféry ze strany státu. Bez dostatečného množství finančních prostředků v oblasti sociálních služeb, sociální práce, aktivní politiky za-

městnanosti aj., ztrácí veškeré zamýšlené změny svůj význam.

Nestandardní vypořádací porady

Časovou tísní byla bohužel poznamenána také vypořádací jednání k připomínkám, která probíhala neobvyklým způsobem. U několika návrhů Svaz neobdržel dopředu tabulky s návrhy vypořádání, jednání byla hlášena často s ani ne týdenním předstihem. Vypořádací porady probíhaly v několika termínech, v závislosti na druhu připomínkující instituce. V rámci vypořádacích jednání docházelo často ze dne na den ke změnám, a to aniž by Svaz dostal nové návrhy s těmito promítnutými změnami k dispozici. MPSV např. v rámci novely zákona o sociálních službách upustilo od možnosti tvorby rozvojové sítě s tím, že nově se má vytvářet pouze síť „garantovaná“. Dle názoru Svazu je tak nutné při takto významných změnách přepracovat ce-

lou důvodovou zprávu návrhu této novely, včetně dopadových studií.

V tuto chvíli zatím není jistý žádný závěr. Několik připomínek Svazu bylo ze strany MPSV akceptováno, avšak zásadní záležitosti, které by výrazně zatížily obce, bohužel v návrzích stále zůstávají. Jedná se např. o zamýšlené zavedení povinnosti obcím podílet se na spolufinancování sociálních služeb, co se týče sociálně-právní ochrany dětí, potom např. změna financování této agendy na obcích či zavedení povinnosti obecního úřadu obce s rozšířenou působností vést správní řízení o souhlasu s poskytováním ochrany a pomoci v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc. Rovněž zákon o přídatku na bydlení obsahuje mnoho sporných a nevyjasněných ustanovení, kde je problematický zejména navržený způsob výpočtu nejvýše uznatelných částek nájemného.

Další otazníky v systému financování sociální práce

Současně také stále není vyjasněna podoba financování sociální práce na obcích. V minulém čísle jsme vás informovali, že MPSV má v úmyslu iniciovat změnu ve financování sociální práce, kdy je navrhováno změnit stávající financování prostřednictvím účelové dotace na příspěvek na výkon státní správy. Ministerstvo vnitra má nyní za úkol zpracovat návrhy variant, podle jakého klíče by se příspěvek určoval. Svaz stále upozorňuje na skutečnost, že sociální práce je již dlouhodobě ze strany státu značně podfinancována. Zastává názor, že pokud nedojde k navýšení finančních prostředků ze státního rozpočtu na výkon sociální práce, postrádají diskuse o jakýchkoli změnách svůj smysl.

*Mgr. Claudia Varhol
Legislativní a právní sekce*

Změna v systému dávek na bydlení je dle Svazu nezbytná

Po změně v nastavení systému dávek na bydlení je voláno z mnoha stran již delší dobu. Současná právní úprava je zatížena řadou nedostatků, systém dávek je nepřehledný a administrativně náročný. Rovněž ve velké míře otevírá dveře obchodníkům s chudobou, kdy např. vlastníci ubytoven zneužívají tyto dávky ve svůj prospěch.

Pro vyplácení dávek na bydlení navíc není v současnosti umožněno využívat podnájemní smlouvy, což řadě osobám znemožnilo získat nárok na vyplácení dávky, a zajistit si tak bydlení. Současně jsou nedostatečně vymáhány standardy bydlení (zejména hygienické), což opět nahrává obchodu s chudobou. Je zapotřebí, aby byly tyto standardy jasně specifikovány, čímž by došlo k regulaci podmínek provozu ubytoven, které by tak měly jasně nastavená pravidla. I těm nejnižším sociálním vrstvám by tak bylo umožněno získat bydlení v odpovídající kvalitě.

Svaz vnímá, že změna je opravdu potřeba. Sloučení dvou dávek – tzv. doplatku a příspěvku na bydlení v jednu dávku v rámci nového návrhu zákona o přídatku na bydlení, vnímá jako krok správným směrem. Systém by tak měl být přehlednější, s jasně stanovenými podmínkami pro získání této dávky. Svaz také vítá, že Ministerstvo práce a sociálních věcí na základě připomínek zástupců Svazu plošně neruší ubytovny, ale snaží se v rámci nově navržené právní úpravy podmínky pro provoz ubytoven lépe definovat a hlavně

zpřísnit. Zahájení provozu ubytovny by mělo předcházet uzavření smlouvy s obcí, na jejímž území by se měla ubytovna nacházet. To by výrazným způsobem posílilo roli obcí, které by tak mohly mít vliv na to, zda bude na jejich území ubytovna (kde mají být příjemci přídatku na bydlení) fungovat, včetně například definování podmínek spolupráce a vstupu do objektů pro sociální pracovníky měst a obcí, aby byla reálná možnost skutečně řešit sociální situaci a příčiny nedostupnosti standardní formy bydlení příjemců dávek bydlících na ubytovně. Pro města a obce je především zásadní obsah a formu této smlouvy v rámci návrhu zákona lépe definovat.

Nejen v této souvislosti Svaz upozorňuje, že je třeba před přijetím novely zákona dořešit potřebu navýšení financování sociální práce na obcích ze strany státu v rámci přenesené působnosti výkonu státní správy. Z pohledu měst a obcí není dlouhodobě udržitelný stav, kdy stát stále objednává u měst a obcí v rámci sociální práce další činnosti, ale posílá na jejich zajištění méně než padesát procent.

Co však Svaz u předloženého návrhu zákona o přídatku na bydlení zásadně rozporuje, je stanovení nejvýše uznatelné částky za nájemné na základě hodnoty 1. decilu hodnotové mapy nájemného. V rámci meziresortního připomínkového řízení právě k tomuto ustanovení uplatnil Svaz zásadní připomínku – požaduje, aby se částka nejvýše uznatelného nájemného odvozovala od hodnoty mediánu, který více koresponduje s reálnou výší nájmu ve městech a obcích. Svaz tak podpořil iniciativu města Litvínov, které zaslalo ministryni Maláčové dopis s požadavkem na přepracování návrhu zákona v uvedeném smyslu. Současně navrženou právní úpravou by mohlo dojít k nezamýšleným nepříznivým dopadům na občany obcí, kteří podporu opravdu potřebují. Věříme, že Ministerstvo práce a sociálních věcí v tomto ohledu návrh zákona přepracuje a dojde tak k eliminaci zmíněného rizika.

*Mgr. Claudia Varhol
Legislativní a právní sekce
Mgr. Jakub Rychtecký
předseda Komise pro sociální věci
a zdravotnictví*

Změna dávek je krok správným směrem! Práce na černo je stále problém

Názor na změnu v oblasti dávek na bydlení z pohledu Ústí nad Labem nám sdělil Mgr. Tomáš Vlach, který zastává funkci náměstka primátora ve statutárním městě Ústí nad Labem a sociální oblastí se ve svém městě intenzivně zabývá.

Na podzim roku 2019 proběhlo na Ministerstvu práce a sociálních věcí několik jednání pracovní skupiny k 15 opatřením boje s chudobou k tématu revize dávkového systému. Jako nutné zlepšení bylo navrženo i sloučení dávek na bydlení a zastrojování výše podpory podle cen za nájem v místě obvyklých. Aktuální snaha ministerstva o revizi dávek je zaměřena proti obchodníkům s chudobou a pomůže tak i našemu regionu.

Opakovaně upozorňujeme na prohlubování sociálního vyloučení vzhledem k praxi, kdy obchodník s chudobou sestěhuje sociálně slabé do neadekvátního bydlení v rámci jedné lokality. V takových lokalitách se kumulují problémy, mezi které patří růst počtu dětí, kteří nedokončí základní školní docházku. V okrese Ústí nad Labem je to přibližně 10% školou povinných a některé jiné okresy se již blíží k 15%. Z praxe

jsou slyšet často varování o nízkém zapojení rodin ze sociálně vyloučených lokalit do zajištění školní docházky a omlouvání záškoláctví. I přes to, že se jedná o porušení norem, tak vymahatelnost zákona je nízká a trvá dlouho. Jedním z vhodných opatření proti záškoláctví je i návrh zavedení sankcí v rámci systému dávek.

V poslední době došlo také k rozvolnění pravidel ve vztahu k řešení sociálního vyloučení. Ilustrovat to lze například absencí hygienických norem pro bydlení, které před lety sloužily jako nástroj regulace bydlení v nevyhovujících prostorech. Málo je kladen důraz na zapojení dlouhodobě nezaměstnaných na legálním trhu práce. Jsou i objektivní příčiny práce na černo – například exekuce a související úhrady věřitelům. Pomoci může vládní novela exekučního řádu nebo zvýšení nezabavitelného minima.

V regionu se plně projevují problémy související s nastavením systému dávek a při práci s lidmi v sociálně vyloučených lokalitách. Je proto potřeba příklady z praxe představit i odpovědným orgánům a požádat o přijetí změn, které zvrátí trend růstu sociálně vyloučených lokalit. Město Ústí nad Labem ve spolupráci s Institutem pro politiku a společnost a poslankyní Evou Fialovou na konci roku 2019 uspořádalo seminář v Poslanecké sněmovně pro odbornou veřejnost, kde byly shrnuty výhody a negativa současného systému. Více informací o proběhlé akci je k dispozici na <https://www.politikaspolecnost.cz/aktualne/reflexe-statni-socialni-podpory-a-pomoci-2/>.

*Mgr. Tomáš Vlach
náměstek primátora statutárního města
Ústí nad Labem*

Den malých obcí v Praze byl zahájen podpisem nových podmínek soutěže Vesnice roku

DEN malých **OBČÍ**

Dne 25. února 2020 na výstavišti PVA EXPO v Letňanech proběhl již 53. ročník konference Den malých obcí. Přednáškový sál zaplnili starostky, starostové a další představitelé, a to nejen malých obcí, aby si vyslechli aktuální informace z různých oblastí souvisejících s činností obcí. Účastníci konference měli již tradičně možnost si v rámci doprovodné výstavy prohlédnout na stáncích širokou nabídku produktů a služeb, které by mohly být pro jejich obec přínosné.

K zahájení celé akce došlo slavnostním podpisem nových podmínek soutěže Vesnice roku a současně došlo k jejímu vyhlášení. Za Svaz měst a obcí ČR nemohl být u podpisu přítomen nikdo jiný než jeho předseda František Lukl. Při podpisu uvedl, že je velmi rád, že Svaz je již 25 let vyhlášovatelem této soutěže, jež umožňuje českým obcím ukázat svou jedinečnost a stát se inspirací pro mnoho dalších. Spolu s ním nové regule podepsali také zástupci Spolku pro obnovu venkova, Ministerstva pro místní rozvoj a Ministerstva zemědělství, kteří zároveň vyžádali obce, aby se do soutěže přihlášily.

Konference pokračovala prvním blokem přednášek v režii Ministerstva pro místní rozvoj. Se svým příspěvkem na téma „Aktuální problémy místního rozvoje“ vystoupil David Koppitz, náměstek pro řízení sekce regionálního rozvoje. Představil Strategii

regionálního rozvoje venkova 21+, přičemž uvedl, že v současné době probíhá příprava akčního plánu k této strategii, který bude v polovině roku 2020 předložen vládě ke schválení. Seznámil posluchače s některými nástroji pro rozvoj venkova a zmínil, že hlavními problémy rozvoje venkova jsou například málo diverzifikovaná ekonomika venkova, zhoršující se životní prostředí či nedostatečné strategické plánování. Ke svým slovům dodal, že Ministerstvo pro místní rozvoj se snaží obce v co největší možné míře podporovat, a to přinejmenším vydáváním řady metodických příruček a brožur. Současně upozornil na to, že je pro obce k dispozici také internetová aplikace ObcePRO (www.obcepro.cz), která podporuje obce při tvorbě Programu rozvoje obce.

Pro řadu obcí byla jistě zajímavá přednáška Markéty Kabourkové, zástupkyně Národ-

ní sportovní agentury. Ta ve svém příspěvku přiblížila, jaký byl účel vzniku Národní sportovní agentury a jakým způsobem by měla probíhat spolupráce s obcemi. Jedná se především o podporu infrastruktury sportu v obcích, pořádání seminářů pro příjemce dotací, sdílení dat a informací, pomoc při plánování apod. Aktuálně probíhá dokončení elektronických rejstříků sportovců a sportovních údajů a kontrola správnosti těchto údajů, což jsou podmínky pro získání nároku na dotaci. V následujících měsících má Národní sportovní agentura naplánované Roadshow ve všech krajích. Jednotlivé termíny jsou vypsané na www.agenturasport.cz.

Program konference pokračoval vystoupením Tomáše Lechnera ze společnosti Triada s. r. o., který obcím poradil, jak se zachovat, když je osloven archiv. Tomáš Lechner struč-

ně a výstižně zmínil problematiku archivnictví, podřazování pod skartační znaky a možnost práce s elektronickou spisovou službou, která může být pro oblast archivnictví a následného plánování skartační velkým přínosem.

Blok Ministerstva životního prostředí byl věnován zejména odpadovému hospodářství. Nejprve vystoupil Jan Maršák, zástupce ředitele odboru odpadů, který se zaměřil na novou odpadovou legislativu. Představil cíle Evropské unie v odpadové legislativě a limity množství vyříděného odpadu, které byly nastaveny pro Českou republiku a které musí plnit, aby nedošlo ke krácení dotačních prostředků. Zmínil plánované zvyšování poplatků za ukládání odpadů na skládkách a zdůraznil, že Česká republika se i mj. díky projednávané odpadové legislativě nyní nachází na určitém zásadním mezníku v odpadovém hospodářství.

Dále k řečnickému pultu přistoupil Pavel Drahovzal, místopředseda Svazu. Ten uvedl, že je nutné se zabývat otázkou využití odpadu v budoucnosti. Skládkování je cesta, která v rámci hierarchie nakládání s odpady stojí nejnižší, není to cesta progresivní, a proto bylo nutné iniciovat změnu. Po dlouhých vyjednáváních byla připravena nová odpadová legislativa, kterou Svaz ve velké míře podporuje. Velká část odpadů

musí být materiálově využita – na měsících a obcích musí být rozšířeny a zintenzifikovány systémy na třídění odpadů. V návaznosti na to by měla být nastavena pravidla povinného odběru vyříděného materiálu ze strany státu. Je nutné, aby města a obce měla garanci, že pokud odpad vyřídí a investuje finance ze svých rozpočtů, že tento materiál od nich někdo opravdu odebere. Ze strany Svazu je apelováno na vytvoření řady podpůrných finančních i administrativních mechanismů ze strany státu při nakládání s odpady. Současně také připomněl, že odpadové problematice se věnoval Svaz v rámci jím realizovaných projektů, kdy bylo vytvořeno několik metodik a postupů, které lze při řešení tohoto tématu využít.

Na téma odpadů vystoupila i místopředsedkyně Sdružení místních samospráv poslankyně Věra Kovářová. Zdůraznila, že je řada bodů, na kterých panuje se Svazem shoda a kvitovala s potěšením, že k předložení odpadové legislativy došlo. Nicméně návrhy právních předpisů v této oblasti dle jejich pohledu mají řadu nedostatků, například navržení přísnějších cílů než požadovala Evropská unie, nemotivační třídící sleva, řádné nezohlednění výše poplatku, které obce platí do rekultivačního fondu a za dopravu, což dle jejich slov zvyšuje celkové náklady apod. K zakončení svých slov uvedla, že věří Ministerstvu životního prostředí, že jde správným směrem a vyslovená rizika budou náležitě řešena.

K řečnickému pultu přistoupil Miroslav Matej, ředitel odboru financování územních rozpočtů Ministerstva financí s tématem „Financování územních rozpočtů a prevence porušení rozpočtové kázně při realizaci dotací“. Svou přednášku zahájil konstatováním, že obce si již několik let drží kladné saldo hospodaření. Dále představil změny, které nastaly v oblasti financování přenesené působnosti na obcích. Nově se do výkonového financování přenáší agenda řídicích průkazů a částečně také matriční agenda. Došlo k navýšení příspěvku na výkon státní správy, rozpočtové určení daní potom zůstává beze změn. Matej zmínil také dvě dotační výzvy pro obce do 3000 obyvatel, vyhlášené Ministerstvem financí, konkrétně dotační program pro oblast školství – rekonstrukce a opravy škol, a program pro oblast nájemního bydlení – zejména opravy a rekonstrukce objektů v majetku obce využívané k bydlení občanů. V závěru své prezentace uvedl také doporučení pro obce při sestavování rozpočtu.

Jaké změny čekají obce ze strany České pošty, přiblížili ve své prezentaci zástupci České pošty Boris Šlosar a Jana Sedláková. Informovali účastníky konference o dosavadním vývoji projektu Pošta Partner, který v současné době slouží nejen k udržení stávajícího rozsahu venkovské pobočkové sítě, ale zároveň pomáhá i k jeho rozvoji. K dnešnímu dni je provozováno celkem 652 poboček Pošt Partner, přičemž do roku 2025 je plánováno převést téměř polovi-

nu poboček České pošty na Poštu Partner, tedy třetí stranu. Více než o Poště Partner se v současnosti hovoří o „centru služeb“, kdy se v rámci projektu snaží po dohodě s místní samosprávou přinést do obce i další služby, které zde chybí (např. prodej volně dostupných léků, řeší se i poptávka mobilních operátorů). Cílem je posílení občanské obslužnosti venkova. Co se týče služby „Balíkovna“, která v současnosti slouží k rychlému vydávání zásilek, ta bude od podzimu roku 2020 nově sloužit také pro odesílání balíků.

Konference byla zakončena příspěvkem zástupce Ministerstva vnitra Miroslavem Veselým. Ten se pokusil krátce a srozumitelně promluvit k novele zákona o místních poplatcích a k problémům, které s ní byly koncem minulého roku a počátkem tohoto spojení. Z čísel bychom mohli zmínit, že zhruba 20% obecně závazných vyhlášek vydaných obcemi v této souvislosti bylo shledáno nezákonnými. Poté krátce promluvil o Sbírce právních předpisů územních samosprávných celků a v té souvislosti upozornil na tříletou lhůtu, která bude stanovena v přechodných ustanoveních.

Dlužno závěrem dodat, že celá akce proběhla ve velice přátelském duchu, jednotliví vystupující byli připraveni a ochotni zodpovědět dotazy z publika jak veřejně, tak i poté tzv. mezi čtyřma očima, a moderátor Martin Veselovský pouze příjemný průběh konference svými vstupy podpořil.

Dne 3. března 2020 proběhl Den malých obcí také v Olomouci. Prezentace jednotlivých vystupujících jsou volně k dispozici na stránkách konference – www.denmalychobci.cz.

*Mgr. Claudia Varhol
a Mgr. Alena Klimtová, DiS.
Legislativní a právní sekce*

Stavební úřady zůstanou na obcích, i o tom se hovořilo na Právní konferenci

Zůstanou stavební úřady na obcích nebo ne? Jak bude vypadat spolupráce mezi obcí a developerem? Na co si dávat pozor při stanovení poplatku za zhodnocení pozemku? Víte, co je to BIG RIGGING? Jakou novou legislativu pro obce připravuje Ministerstvo vnitra? Na tyto a mnohé další otázky našli odpověď účastníci již V. právní konference Svazu měst a obcí ČR, která se konala ve dnech 5.–7. února 2020 opět na Seči.

Více než dvacet řečníků, jedenáct tematických bloků. Obsah další Právní konference, která trvala od středečního večera do pátečního pozdního oběda, není možné shrnout do několika stran textu. I přesto se pokusíme přiblížit alespoň ty nejzajímavější in-

formace. Pro ty, co mají o obsah konference hlubší zájem, budou k dispozici videonahrávky jednotlivých přednášek, které pro vás připravujeme a budeme je postupně uvolňovat na internetových stránkách www.poradnaproobce.cz/video.

Než byla Právní konference oficiálně zahájena

Oficiální zahájení Právní konference proběhlo ve čtvrtek 6. února, ale stejně jako při loňském ročníku se účastníci sešli již ve středu večer. A nescházeli se jen kvůli připravenému večírku, ale také kvůli zajímavému vystoupení. Podle hodnocení účastníků IV. ročníku konference, bylo jedním z nejúspěšnějších vystoupení „Spolehnutí se na správnost odborné rady z hlediska trestní odpovědnosti zastupitelů“, které přednesl Martin Richter z Ministerstva spravedlnosti. Z tohoto důvodu byl organizátory akce pozván i pro letošní ročník, tentokrát s tématem „Trestná činnost zastupitelů“.

Martin Richter ve své prezentaci navázal na téma z minulého roku, v rámci kterého byly představeny základní principy vyvozování trestní odpovědnosti v územní samosprávě. Zatímco loňský rok byl orientován na představení obecných pravidel, letošní vystoupení bylo zaměřeno na konkrétní kazuistiku. V úvodu svého vystoupení zaměřil pozornost účastníků na aktuality

v aplikační praxi orgánů činných v trestním řízení při interpretaci povinnosti jednat s péčí řádného hospodáře v kontextu obecního zřízení, krajského zřízení a zákona o hlavním městě Praze. Následně se věnoval posledním případům řešeným Nejvyšším soudem ČR a týkajícím se rozhodování v orgánech územní samosprávy. Velice zajímavý byl rozbor východisek pro

chápaní škody na majetku územní samosprávy, a to opět s ilustrací na soudní rozhodovací praxi.

Podle Martina Richtera vznik záporné ekonomické bilance hodnoty veřejného majetku má několik příčin. Rozdělil je do čtyř kategorií, jež mohou působit jako korektiv příliš extenzivního chápaní škody.

- 1. Stanovení veřejného zájmu**, kdy lze hovořit o vniku škody pouze v rozsahu záporné ekonomické bilance hodnot veřejného majetku způsobené excesem ve správcovské části rozhodovacího procesu.
- 2. Účelnost realizace veřejného zájmu**, které spočívá v porovnání stanovených cílů s dosaženými prostředky.

3. **Hospodárnost realizace veřejného zájmu**, kterým rozumíme použití veřejných prostředků k zajištění stanovených úkolů s co nejnižším vynaložením těchto prostředků, a to při dodržení odpovídající kvality plnění úkolů.
4. **Efektivnost realizace veřejného zájmu**, kterou rozumíme takové použití veřejných prostředků, kterými se dosáhne nejvýše možného rozsahu, kvality a přínosu plněných úkolů ve srovnání s objemem prostředků vynaložených na jejich plnění.

Podle doktora Richtera ani jedno ze zmíněných kritérií nesmí zcela popřít druhé, ale musí být mezi sebou vybalancována. Výrazné nerespektování jednoho z uvedených kritérií pak může být posouze-

no jako vznik škody. Nejedná se o jednoduchou materii, a proto doporučujeme zhlédnout celou hodinovou přednášku,

která je obohacena celou řadou příkladů z praxe na již uvedených webových stránkách.

Čtvrtek – oficiální zahájení

Oficiálně zahájil konferenci následující den předseda Svazu František Lukl a hejtman Pardubického kraje Martin Netolický. Na pódiu bylo tentokrát plno, protože celý ranní blok byl určen diskusi nad připravovanou rekodifikací stavebního práva. Za Ministerstvo pro místní rozvoj byli přivítáni ministryně Klára Dostálová a náměstkyně pro řízení sekce výstavby a veřejného investování Marcela Pavlová. Svaz, jak už bylo řečeno, zastupoval předseda František Lukl, ale také Radka Vladyková, výkonná ředitelka Kanceláře Svazu, a Ivona Mottlová, ředitelka Legislativní a právní sekce Kanceláře Svazu. Martin Netolický se pak účastnil diskuse také z pozice předsedy Komise Rady Asociace krajů pro veřejnou správu a legislativu.

Rekodifikace stavebního práva

Rekodifikace stavebního práva je opravdu žhavé politické a odborné téma a tomu odpovídalo i množství připravených řečníků, přesně sedm, a dlouhý čas na diskusi, která trvala asi 40 minut. V úvodu

tohoto bloku přednesla svůj příspěvek, asi pochopitelně, ministryně Klára Dostálová. Odůvodňovala potřebu rekodifikace stavebního práva zejména pomalostí současného systému, systémovou podjatostí, snahou řešit černé stavby a dalšími nedostatky stávající právní úpravy. Rekodifikace by měla vést, z institucionálního hlediska, k vybudování nové dvoučlankové soustavy stavebních úřadů tvořené Nejvyšším stavebním úřadem a krajskými stavebními úřady. Z pohledu obcí obsahovala připravovaná rekodifikace zásadní problém, kterým byla postupná destrukce spojeného modelu veřejné správy v podobě odejmutí působnosti stavebních úřadů městům a obcím. Ješ-

tě před konáním Právní konference došlo k dohodě mezi Svazem a Ministerstvem pro místní rozvoj na odstranění tohoto sporného bodu z připravovaného znění zákona.

Na ministryni pro místní rozvoj reagoval předseda Svazu František Lukl. Také on se postavil za potřebu rekodifikace stavebního práva. Důrazně se však vyslovil pro zachování stavebních úřadů na úrovni obcí, a to ve všech obcích nejenom u obcí s rozšířenou působností. František Lukl nebyl pouze kritický, ocenil vysokou technickou kvalitu připravovaného zákona a zdůraznil, že není v dnešní době obvyklé, aby navrhovaný text zákona byl kratší než stávající znění. Pozitivně hodnotil také celou řadu nových institutů, které po dalších potřebných úpravách, mohou obcím napomoci v jejich činnosti. Za všechny jmenujme například nově navrhovanou úpravu plánovacích smluv, a to buď tzv. podmiňujících, nebo dobrovolných plánovacích

smluv. Nové instituty stavebního práva, by měly umožnit obcím lépe spolupracovat na svém rozvoji s investory, bez kterých se rozvoj žádné obce nemůže odehrávat.

Následovala dlouhá diskuse, kde všichni vystupující z řad starostů odmítali přesun stavebních úřadů z obcí na stát a tedy na státní stavební úřady. Argumentovali očekávanou nechutí jednotlivých úředníků stavebních úřadů k přesunu pod státní správu nebo nechutí poskytovat prostory městských a obecních úřadů pro výkon agendy státních stavebních úřadů. Argument, který zazníval opakovaně a obzvláště silně, byla obava z postupné destrukce spojeného modelu veřejné právy na obcích. Před 20 lety proběhla reforma veřejné správy, kdy byly zrušeny okresní úřady a jednotlivé agendy byly převedeny zejména na obce s rozšířenou působností a na kraje. S odstupem času lze říci, že rušení okresních úřadů byl správný krok, a postupné ukrajování jednotlivých agend a jejich přesun zpátky pod stát, není správnou cestou.

Střed zájmu stále v popředí „zájmu“

Záštitu nad Právní konferencí převzala ministryně spravedlnosti Marie Benešová. Osobně se však zúčastnit nemohla. Zastoupil ji náměstek legislativní sekce Michal Franěk. Za toto minis-

terstvo pak rovněž vystoupil Jiří Kapras, ředitel odboru střetu zájmů, který se ve svém příspěvku zaměřil na oznamovací povinnosti dle § 12 odst. 2 zákona o střetu zájmů (povinnosti podat tzv. průběžné oznámení) za kalendářní rok 2019 mj. v kontextu řízení o návrhu na zrušení zákona o střetu zájmů (jeho částí) vedených před Ústavním soudem, a to se zaměřením na požadovaný obsah oznámení, identifikaci rozhodného období a určení zákonné lhůty. Předestřel i statistiky struktury a vývoje přestupkové činnosti na úseku střetu zájmů v uplynulých letech. Vyjádřil se rovněž k roli tohoto ústředního správního úřadu v oblasti střetu zájmů včetně očekávaných aktivit v nadcházejícím období (zejm. pokud jde o rozvoj Centrálního registru oznámení a přípravu metodiky pro orgány správního trestání v dotčené oblasti). Celé jeho vystoupení najdete už teď na zmíněných stránkách www.poradna-proobce.cz/video.

Místní poplatky

Poslední dopolední blok byl věnován místním poplatkům. A byl to pohled dvojí, více

konkrétní, kde se probírala aplikace poplatku za zhodnocení pozemku z pohledu advokáta zastupujícího obce, a více obecný, zasazený do širšího kontextu, byl pohled Ministerstva financí. Druhá část programu věnovaného místním poplatkům byla „jen“ ministerská a věnovala se polední novele zákona o místních poplatcích. V tomto bloku vystupovali Zdeňka Jirásková, která se na ministerstvu dlouhodobě specializuje na problematiku místních poplatků, a Robin Mlynář, zkušený advokát KVB advokátní kanceláře, který se mimo jiné komunální agendy specializuje na rozpočtová pravidla a místní poplatky.

Robin Mlynář rozebral problematiku znění zmocňovacího ustanovení zákona o místních poplatcích, a to zejména problém při aplikaci pojmu „stavební pozemek“, například v případech omezení koeficientem zastavitelnosti, existujícím připojením, sousedstvím jiného vlastníka... Zajímavé

byly zkušenosti s problémy z praxe, kdy obce své OZV upravují nad rámec zákonného zmocnění (splatnost, definují si zhodnocení, apod.). V závěru příspěvku doporučil, aby obce při vydávání OZV o stanovení poplatku za zhodnocení stavebního pozemku provedly následující:

- stanovily již v rámci příprav stavby, zda bude obec zavádět poplatek či nikoliv,
- informovaly včas veřejnost a vymezily si pozemky, kterých by se měl poplatek reálně týkat dle vedení trasy,
- nabídly vlastníkům uzavření smlouvy o příspěvku na vybudování vodovodu nebo kanalizace s příslibem osvobození od placení poplatku,
- nastavily legální a legitimní pravidla osvobození a úlev,
- stanovily sazbu pro „bližší“ a „vzdálenější“ stavební pozemky, které zohlední náklady připojení individuálních vlastníků.

Na advokáta Mlynáře navázala doktorka Zdeňka Jirásková, která se na poplatek za zhodnocení pozemku podívala v širších souvislostech jeho zařazení do soustavy místních poplatků. Připomněla, že popla-

Z tiskové konference

Rozstřená linie mezi koncesemi a běžným pachtem či nájmem

Tomáš Hrstka, advokát se specializací na veřejné zakázky, upozornil na časté pochybení zadavatelů. Právní úprava zadávání veřejných zakázek z roku 2016 přinesla kromě změn zadávacích řízení i změnu v definici a obecném vymezení koncesí, které je nutné zadávat postupy podle zákona o zadávání veřejných zakázek. Tomáš Hrstka ve svém příspěvku shrnul stávající právní východiska pro rozpoznávání koncesí a dal je do kontextu s dostupnou rozhodovací praxí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Zároveň se pokusil alespoň základně vymezit nové definiční znaky koncese. Podle takto vymezených definičních znaků by pak měl být každý představitel obce schopen poznat, zda si svého pachtýře či nájemce v konkrétní situaci může vybrat sám, či zda tak musí učinit prostřednictvím formalizovaného zadávacího řízení.

Jak konstatoval na závěr své přednášky Tomáš Hrstka, „nejde dát obecný návod, jak rozpoznat, zda jde o běžný pacht či nájem a kdy jde již o koncesi. Je třeba každý případ posuzovat individuálně s ohledem na vývoj rozhodovací praxe ÚOHS a judikaturu správních soudů“. K tomu lze jen dodat, že bez potřebné odbornosti je orientace v těchto otázkách nemožná, a proto lze jen doporučit spolupráci s experty. Více k uvedenému tématu najdete opět na www.poradnaproobce.cz/video

V rámci programu konference představili Radka Vladyková, výkonná ředitelka Kanceláře Svazu, a Lukáš Váňa, řídicí partner KVB advokátní kanceláře, a Alena Švehnová, starostka města Pečky, již dobře

Už využíváte právní poradnu Svazu?

V rámci programu konference představili Radka Vladyková, výkonná ředitelka Kanceláře Svazu, a Lukáš Váňa, řídicí partner KVB advokátní kanceláře, a Alena Švehnová, starostka města Pečky, již dobře

tek za zhodnocení stavebního pozemku byl zařazen mezi místní poplatky za tím účelem, aby byla pokryta alespoň část nákladů obce z budování infrastruktury. Ve svém navazujícím vystoupení na téma místní poplatky v roce 2020 upozornila na zásadní změny, které byly provedeny novelou zákona o místních poplatcích s účinností od 1. 1. 2020. Podrobněji se zaměřila zejména na nový místní poplatek z pobytu, který nahradil poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt a poplatek z ubytovací kapacity.

ve jednání – jak se mu bránit“. Podle něho dobrá správa obce vyžaduje mít nejen zkušenosti, odvahu, trpělivost a odpovědnost, ale i dostatek informací a možností s nimi pracovat. To platí i v případě zadávání veřejných zakázek v propojení s otázkami, které spadají do oblasti hospodářské soutěže. Stává se, a to bohužel ne zřídka, že zadaná veřejná zakázka je zadána v souladu se zákonem, nedošlo ke spáchání trestného činu pletichy při zadávacím řízení, ale i tak je nezávisle na vůli zadavatele předražena. Pokud se ptáte, jak je to možné? Odpověď zní zcela prostě. Stali jste se obětí kartelové dohody (BIG RIGGINGU), kterou bez vašeho vědomí uzavřeli uchazeči o veřejnou zakázku. Hynek Brom ve své prezentaci přiblížil, jak takovou kartelovou dohodu poznat a odhalit.

BIG RIGGINGEM se rozumí:

- dohoda o tom, kdo v dané soutěži předloží cenově „nejvýhodnější“ nabídku; případná rotace účastníků,
- dohoda o tom, že se soutěže zúčastní jen omezený počet uchazečů a další možní uchazeči do nich své nabídky nepřihlásí (utlumení nabídek),
- dohoda mezi uchazeči o protiplnění a vzájemné kompenzaci (subdodávky, často jen formální),
- dohody o rozdělení trhu (různé klíče).

Veřejné zakázky z pohledu obcí

První polovina odpoledního bloku čtvrtého programu byla věnována veřejným zakázkám. Podle programu vystoupili hned tři řečníci: Hynek Brom, 1. místopředseda ÚOHS, Michal Kobza, ředitel odboru veřejných zakázek, a Tomáš Hrstka, advokát KVB advokátní kanceláře, který se na veřejné zakázky specializuje. Hynek Brom hovořil na téma „Kartelo-

fungující a zavedenou poradnu pro obce. Přítomní se dozvěděli, jak poradna funguje, kdo ji využívá a co jednotlivým uživatelům přináší, dále informace ohledně nových služeb poradny, kterými jsou funkce právní předpisy a automatické dokumenty (podrobně viz INS č. 1/2020). Radka Vladyková tedy připomněla, že právní poradna ve své nové podobě funguje již od 1. února 2018. V současné době má více než 3000 aktivních uživatelských obcí a dobrovolných svazků obcí. Za celou dobu existence poradny bylo odpovězeno 204 000 dotazů, to znamená, že každý měsíc se v průměru odpoví 8 500 dotazů. Právní poradnu provozuje KVB advokátní kancelář, která se specializuje na poskytování právních služeb městům a obcím a má klienty po celém území České republiky.

O tom, jak se na internetových stránkách www.poradnaproobce.cz pohybovat a jaké nové služby jsou zde k nalezení, poté mluvil Lukáš Váňa. Upozornil zejména na možnost vyhledávat ve více než 2600 neustále aktualizovaných právních stanoviscích, pokládat neustále nové právní dotazy či využívat telefonické právní po-

radenství. Nad tyto „základní“ služby je možné využívat za příplatek rovněž možnosti vyhledávání v právních předpisech. Služba „právní přepisy“ je navíc propojená s jednotlivými dotazy. A pokud si s právním předpisem nevíte rady, můžete si vyhledat odpověď nebo formulovat nový dotaz či požádat o pomoc právníka na telefonu.

Zcela novou a postupně rozvíjející se službou jsou automatické dokumenty. Služba automatické dokumenty umožňuje každému uživateli vytvořit rychle a bezpečně (po právní i technické stránce) dokumenty podle své potřeby. Zatím jsou v poradně pro obce umístěny tyto interaktivní automatické dokumenty:

- OZV o místním poplatku z pobytu + návrh usnesení zastupitelstva
- OZV o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů + návrh usnesení zastupitelstva
- OZV o místním poplatku ze psů + návrh usnesení zastupitelstva
- Kupní smlouva na nemovitost
- Darovací smlouva
- Záměr na vše
- Rozhodnutí o kácení dřevin
- Dohodu o provedení práce

- Dohodu o pracovní činnosti
 - Pracovní smlouva
 - Služebnost inženýrské sítě na obecním pozemku
- ...a připravují se další.

Na závěr bloku věnujícího se právní poradně vystoupila starostka města Pečky Alena Švejnohová, která poradnu pro obce využívá velice často a doporučila její aktivní používání všem obcím.

Prevence kriminality, metodika bezpečné město z hlediska práva a nakládání s daty

Večerní blok prvního řádného konferenčního dne byl věnován složité problematice využívání tzv. velkých dat ve městech a jejich bezpečnému provozu z hlediska stávající praxe a práva. Přednášejícími byli Robert Pergl, vedoucí skupiny Bezpečné mě-

to Czech Smart City Cluster, Jana Pavlíková, ředitelka společnosti PATRIC a. s., Erik Feldman, předseda představenstva VDT Technology, Jiří Jirkovský, ředitel VDT Technology, a Petr Kvaš, náměstek primátora statutárního města Pardubice.

Ředitelka Pavlíková představila způsoby, jak se města a obce mohou zapojit do projektů souvisejících s přijetím Inovační strategie České republiky 2019–2030. V souvislosti se zahájením projektu Česká republika – Země pro budoucnost se objevila příležitost, jak s pomocí inovačních projektů zkvalitnit správu českých měst a obcí a zlepšit život jejich obyvatel, zejména v oblasti dopravy, životního prostředí, energetiky, digitalizace a bezpečnosti.

Erik Feldman měl velice názornou přednášku o tom, jak moderní softwarové analytické nástroje umí vyhodnotit záznamy z kamerových systémů s garancí vyso-

kého stupně zabezpečení proti zneužití osobních údajů. Výstupem jsou pak zcela anonymizovaná data o událostech, statistické výstupy o počtu projíždějících aut, cyklistů či osob na veřejných prostranstvích. Tento postup umožňuje transformovat získaná data na chytré informace, použitelné jako základ pro aplikace po-

třebné k rozvoji města či obce při dodržení všech potřebných právních předpisů.

Plynule navázal Jiří Jirkovský s popisem, jak chytrá data mohou být účelně využita pro další zpracování, kdy v procesu digitalizace lze aplikovat IoT platformy s pokročilými analytickými a modelovacími

nástroji. A v závěru tohoto velice technického bloku vystoupil Petr Kvaš s příkladem z praxe, kterak město Pardubice v současnosti dle těchto principů instaluje analytický systém vyhodnocování kamerových záznamů. Celou přednášku včetně prezentací si můžete opět prohlédnout na www.poradnaproobce.ct/video.

A přichází den třetí

Legislativní činnost Ministerstva vnitra na úseku veřejné správy

Se zajímavými informacemi z resortu Ministerstva vnitra vystoupil náměstek pro veřejnou správu Petr Mlsna a opět byl ponechán poměrně velký prostor pro diskusi. Účastníky konference nejprve provedl aktuálními návrhy změn legislativy dopadající na obce a města a přiblížil další proces jejich projednávání. Speciální pozornost věnoval prioritám resortu v oblasti veřejné správy, jako jsou projekt rušení obsoletních právních předpisů, ESEL a sbírka ÚSC, legislativa eGovernmentu či změny volebního práva. K vybraným návrhům zákonů tedy trochu podrobněji.

Návrh zákona o Sběrce právních předpisů obcí, krajů a některých správních úřadů

Cílem je vytvoření centrálního veřejně přístupného informačního systému obsahujícího:

- právní předpisy vydané ÚSC (obecně závazné vyhlášky, nařízení),
- právní předpisy vydávané správními úřady, které nejsou publikovány ve Sbírce zákonů,
- zbývající dokumenty zveřejňované ve Věstníku právních předpisů kraje a Sbírce právních předpisů hlavního města Prahy.

Ministerstvo vnitra v návrhu zákona podmiňuje platnost obecně závazné vyhlášky či nařízení obce jeho vyhlášením ve Sbírce právních předpisů ÚSC.

Novela obecního zřízení

Podle návrhu mají vzniknout nově definovaná společenství obcí jako další forma spolupráce obcí vedle dobrovolných svazků obcí. Podle předloženého návrhu:

- stávající DSO budou zachovány, spole-

čanství obcí jako vyšší forma spolupráce,

- dobrovolnost, ustanovení v rámci ORP,
- alespoň 20 obcí nebo alespoň tři pětiny všech obcí v ORP (pokud je zde méně než 30 obcí),
- nutností bude zápis do rejstříku svazků obcí,
- společenství obcí budou mít možnost vykonávat za obce a jménem obce přenesenou působnost.

Součástí projednávaného návrhu novely obecního zřízení je rovněž nová pravomoc ze zákonem stanovených důvodů odvolat tajemníky městských a obecních úřadů i proti vůli samosprávy. Dále by měla být nově stanovena povinnost pro tajemníky zúčastňovat se porad na Ministerstvu vnitra. Velmi diskutovanou otázkou byl i další z návrhů na novelu obecního zřízení ohledně povinného zveřejňování zápisů ze zasedání zastupitelstva a usnesení z jednání rad, podrobnější úprava audio a video záznamů ze zasedání orgánů obce či posílení přístupu zastupitelů k informacím.

Připravovaná novela volebních zákonů

Cílem navrhovaných zákonů je například:

- zavedení stálých volebních obvodů pro volby do Senátu,
- stanovení pevného termínu konání řádných voleb do Senátu a do zastupitelstev obcí a krajů,
- prodloužení předvolebního období v případě „předčasných“ voleb do Poslanecké sněmovny.

Návrh zákona o správě voleb

V rámci tohoto zákona by mělo dojít k zavedení jednoho volebního dne (pátek od 7 do 21 hodin), zavedení jednotného seznamu voličů, registru kandidátních listin, registru okrskových volebních komisí. Mělo by dojít k umožnění „hlasování v předstihu“, možnosti korespondenčního hlasování pro krajany v zahraničí, zrušení místní příslušnosti pro vydávání voličských průkazů, dále také ke změně v systému distribuce hlasovacích lístků.

Zákon o svobodném přístupu k informacím – neustálé trápení obcí

Pátek patřil i dalším přednášejícím, odborníkům na problematiku zákona o svobodném přístupu k informacím a zároveň spoluautorům nejrozsáhlejšího komentáře k tomuto zákonu Lukáši Rothanzlovi z KVB advokátní kanceláře a Adamu Furekovi z Ministerstva vnitra.

Lukáš Rothanzl se věnoval, s přihlédnutím k praktickým zkušenostem ze spolupráce s obecní klientelou, otázkám rozsahu působnosti zákona o svobodném přístupu k informacím (co vše je nutno vyřizovat v režimu tohoto zákona), jakož i vybraným aktuálními otázkami rozsahu informační

povinnosti obcí (co vše je nutno poskytnout a v jakých případech/z jakých důvodů lze naopak žádost odmítnout). Pozornost věnoval též zamyšlení nad problematikou zneužití práva na informace ze strany žadatelů, tj. otázkou tzv. šikanózních žádostí. Podle něho zákon o svobodném přístupu k informacím (zatím) nestanoví výslovný důvod pro odmítnutí žádosti o poskytnutí informace. Lze však v individuálních případech najít indicie, které podle dosavadní judikatury směřují k odůvodněnému neposkytnutí informací z důvodu zneužití práva na informace. Těmito indiciemi jsou:

- opakované žádosti o totožné informace,
- velké množství požadovaných (a nesouvisejících) informací,
- velké množství podávaných žádostí.

Navázal Adam Furek, který se zaměřil na aktuální judikaturu, v níž se správní

soudy vyjádřily ke specifickým podmínkám poskytování informací obcemi. Pozornost věnoval poskytování informací zastupitelům, informování o zaměstnancích obce, požívání a zveřejňování zvukových a obrazových záznamů z jednání zastupitelstva, poskytování zápisů a usnesení apod.

Obě přednášky najdete opět na již zmíněných webových stránkách.

Developerské projekty na území města nebo obce

Poslední blok konference byl věnován spolupráci obcí a developerů. Tematicky se vrátil k prvním konferenčním příspěvkům, a to k trestní odpovědnosti zastupitelů a rekodifikaci stavebního práva. Vystoupili Alena Švejnohová, starostka města Pečky, za samosprávu, Tomáš Kadeřábek, ředitel Asociace developerů za developery, a Roman Pečenka, advokát a partner PRK Partners jako advokát se specializací na nemovitostní a developerské projekty a zároveň nadšený místostarosta malé obce.

Začínající starostka pětitisícového středoe českého města Alena Švejnohová prezentovala největší výzvy spojené s probíhajícími developerskými projekty ve městě. Nastínila svůj pohled na více či méně očekávaná úskalí spojená s výstavbou a rozvojem města. Vše podložila úspěšným příkladem spolupráce s developerem, která vedla ke zlepšení řešeného území a zároveň přinesla obci i něco navíc.

Tomáš Kadeřábek přines pohled z „druhé“ strany. Upozornil, že dobře nastavená pravidla spolupráce mezi soukromým sektorem a obcí, vzájemné pochopení a respekt jsou základními předpoklady pro úspěšný územní rozvoj v ČR. Podle Asociace developerů patří mezi základní podmínky společného úspěchu při výstavbě:

- jasné rozdělení odpovědnosti,
- jasné stanovit, co se bere jako příspěvek investora,

- transparentní a jednotná pravidla,
- práva a povinnosti na obou stranách,
- závazek využití příspěvku investora v rozvojových lokalitách,
- závazek přejímání vybudované veřejné vybavenosti a infrastruktury.

Cílem je podle ředitele Asociace Developerů win-win řešení pro investory i města.

Roman Pečenka ve svém příspěvku navázal na své vystoupení z minulého roku a pokračoval ve sdílení svých bohatých poznatků z dlouholeté praxe vyjednávání smluv mezi obcemi a developery ohledně stavebních projektů. Zaměřil se zejména na typická ujednání takových smluv, jejich obsah a další doporučení při jejich sepsu a sjednávání.

Závěrečný blok konference určitě patří k nejzajímavějším, a proto ještě jednou doporučujeme – sledujte www.poradnaproobce.cz/video. Vybrané příspěvky podrobněji také rozebereme na stránkách tohoto zpravodaje.

JUDr. Lukáš Váňa, Ph.D.
KVB advokátní kancelář

GENERÁLNÍ PARTNEŘI

HLAVNÍ PARTNER

ODBORNÝ GARANT KONFERENCE

Chytré hospodaření s vodními zdroji – chcete se také zapojit?

Liberecký kraj, jako druhý český region, se zapojuje do evropské platformy Water Smart Territories a ve spolupráci se společností AQUATEST, která je členem skupiny PURUM KRAFT, pomáhá definovat stěžejní vodohospodářská témata. Liberecký kraj se zaměřuje na úbytek zásob podzemních vod, koncentraci pesticidních látek, retenci vody v krajině, využití čistírenských kalů či digitalizaci vodohospodářských dat.

Zatímco čelíme celosvětovému trendu kontinuálně rostoucí spotřeby vody, přibližně 17% území Evropské unie se potýká s nedostatkem vodních zdrojů a pouhých 40% povrchové vody splňuje hygienické požadavky na pitnou vodu. Udržitelné vodní hospodářství je nezbytné jak pro kvalitu života, tak pro klíčová odvětví průmyslu, zemědělství, energetiky či cestovních ruch. Celoevropský program Water Smart Territories sdružuje regiony chytré hospodařící s vodními zdroji, identifikuje budoucí vědecké a inovační trendy pro šetrné hospodaření s vodou, a Liberecký kraj se stal 17. evropským regionem, který se do inovační platformy zapojil.

Spolupráce řeší úbytek zásob vody a pesticidní látky

V rámci diskuse nad klíčovými tématy Libereckého kraje byl, jako preferovaná oblast spolupráce, stanoven úbytek zásob vody. Velkým tématem je polský důl Turów, který prokazatelně způsobuje pokles hladin podzemních vod. Dále bude nezbytné se zabývat retencí vody v krajině, revitalizací drobných vodních toků a obnovováním mokřadních systémů. Pro zlepšení vodohospodářské situace bude do budoucna nutné zlepšit a hospodárněji využívat vodní zdroje, a to jak podzemní, tak i povrchové. Nutné bude řešit problematiku pesticidních látek v pitné vodě, které pocházejí zejména ze země-

dělství, ale také z postřiků proti škůdcům používaným v lesních školkách. Pesticidní látky se postupným promýváním dostávají do podzemních vod a stávají se difúzním zdrojem kontaminace. V rámci boje proti suchu je významná revitalizace vodních toků, vyšší retence vody v krajině, budování malých přehrázek a kaskád v horských oblastech tak, aby docházelo k delšímu zadržení vody v krajině a zabránění jejímu rychlému odtoku do údolních oblastí.

Šetrné cirkulární hospodaření s vodními zdroji a nezbytná digitalizace

V programu Water Smart Territories je možné se zamyslet nad důmyslnějším a efektivnějším využitím jak vody, tak i dalších komodit, jako jsou například čistírenské kalů, které mohou být ideálně využívány buď jako výrobky, nebo je možné je alespoň energeticky využívat. Další oblastí, která přispěje k efektivnějšímu zacházení s vodou, je digitalizace již existujících dat a vodohospodářských informací, která jsou průběžně získávána. K hospodárnějšímu zacházení s vodou by přispělo i propojení databází povolených odběrů z vodohospodářských a stavebních úřadů, pravidelného monitoringu podzemních a povrchových vod z ČHMÚ, kontaminovaných míst SEKM, kvality vodních zdrojů, kterou mají v gesci provozovate-

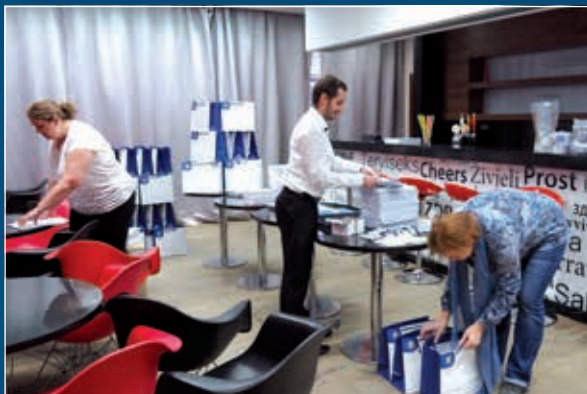
lé vodních zdrojů, jako je SČVK, či databáze kvality podzemních vod, které jsou ovlivněny hlubinnou těžbou a monitoruje je DIAMO, s. p. Jejich propojením by byly shromážděny všechny relevantní informace o množství a kvalitě vod do jednoho informačního systému, včetně GIS zpracování a vizualizace, a bylo by možné efektivněji nakládat s tak cennou surovinou, jako je voda.

Evropská iniciativa Water Smart Territories umožňuje rozvoj inovativních technologií pro chytré hospodaření s vodními zdroji

Hlavním cílem platformy Water Smart Territories je posílení inovační kapacity evropských regionů nad rámec efektivního využívání vodních zdrojů. Umožňuje užší spolupráci sdružených regionů, firem a klastrových organizací, vyzdvihuje nejslibnější inovace, vyměňuje zkušenosti a data, posiluje průmyslový dialog a umožňuje rozvoj inovativních technologií a služeb. Připravuje investiční a neinvestiční projekty regionů, klastrových organizací, podniků a výzkumného sektoru. Témata Libereckého kraje, jako druhého v České republice po kraji Jihomoravském, jsou definována, detailně popsána a připravena na řešení v rámci programu Water Smart Territories.

Institut pro investice a inovace

MŽP se dohodlo na řešení klesající ceny papíru, obce nic doplácet nebudou

Autorizovaná obalová společnost EKO-KOM spouští krizový scénář kvůli nízké ceně papíru. Ministr Brabec se na tom dohodl s vedením společnosti. Z rezervního fondu EKO-KOM uvolní finanční prostředky, které poputují do třídíren odpadů. Těm vykompenzují klesající cenu a přebytek vytríděného papíru na trhu. Obce tak už nebudou na sběr papíru doplácet svozovým společností ani recyklačním linkám. Spuštění intervenčního mechanismu Svaz kvituje.

V posledních měsících rapidně klesla na globálním trhu cena vytríděného papíru, týká se to zejména smíšeného papíru, lepenek a kartonů. Důvodů pro klesající cenu papíru je několik: především nízký odbyt papíru na čínském trhu, málo zpracovatelských kapacit v Evropě, levné dřevo na trhu, kterého přebývá kvůli kůrovcové kalamitě, což způsobuje, že se papír vyplácí vyrábět rovnou z primárních surovin. Ministr životního prostředí Richard Brabec jednal s autorizovanou obalovou společností EKO-KOM, která zajišťuje mezi obcemi, recyklačními linkami i zpracovateli systém vytrídění, zpracování a odbytu sesbíraných obalů, a dohodl se na spuštění tzv. intervenčního mechanismu. Ten spočívá v uvolnění finančních rezerv na kompenzaci propadu cen vytríděných komodit na trhu, které EKO-KOM vytváří na základě zkušeností z předchozí krize roku 2008. „Z obcí i měst jsme měli v posledních týdnech signály, že svozové firmy a recyklační linky nechťejí papír odbírat. Nebo že obcím chtějí odběr vytríděného papíru přímo účtovat. To samozřejmě znamená pro obce citelný zásah do rozpočtů, s ohledem na to, že lidé více třídí, ale také více produkují. S EKO-KOMem jsme začali okamžitě jednat o řešení a překlenutí doby,

kdy cena papíru je na minimu,“ uvedl ministr životního prostředí Richard Brabec.

Trh s druhotnými surovinami je poměrně proměnlivý a k výkyvům v odbytu dochází cyklicky. Podobný negativní vývoj na trhu druhotných surovin Česká republika již v minulosti řešila například v roce 2008, kdy bylo potřeba spustit finanční intervenci k zajištění fungování systému třídění a využití obalových odpadů i přes probíhající hospodářskou krizi. „Na základě našeho vyhodnocení i výhledu pro následujících 12 měsíců se zpětnou účinností od počátku roku zvyšujeme naše platby třídičím. Za tunu převzatého a upraveného sběrového papíru nyní dostanou na čtyřnásobek toho, co doposud, tedy na průměrných 420 Kč (320 Kč za převzetí a úpravu odpadu + 100 Kč za předání k recyklaci). Náklady této intervence pokrýváme z rezervního fondu k tomuto účelu zřízeného a prozatím nepředpokládáme zvýšení ceny sdruženého plnění,“ uvedl generální ředitel EKO-KOMu Zbyněk Kozel a pokračoval: „Naše intervence nemůže ve vztahu k obcím kompenzovat negativní vývoj trhu s papírem v celém rozsahu. Přesto by měly po této intervenci třídičky papíru přebírat vytríděný papír z obcí a měst, ať již přímo

nebo od svozových společností, přinejmenším bezplatně. To by mělo udržet třídění papírových odpadů v chodu, tak jako se nám to společně podařilo v době krize v roce 2009. Dle našich předpokladů by tato intervence měla zajistit bezproblémové převzetí papírového odpadu třídičkami. Tato intervence však neovlivní ceny obchodníků s druhotnými surovinami (výkopen). Obce, které dosud řešily nakládání s odpadem přímým prodejem některému z obchodníků, mohou využít intervenčního mechanismu tak, že odpad předají některé z třídiček zapojených do systému.“ Spuštění intervenčního mechanismu vítá i Svaz. Předseda František Lukl k tomu poznamenal: „Rozhodnutí AOS EKO-KOM, která v dohodě s MŽP přistoupila ke zvýšení platby třídičkám za tunu dotříděného sběrového papíru, rozhodně vítáme. Naše aktivita směrem k MŽP padla na úrodnou půdu. Obce a města, která svědomitě třídí odpad, nesmí doplácet na své zodpovědné chování.“ Zhruba do roka by měly vzniknout nové zpracovatelské kapacity papíru u nás i v Německu. MŽP očekává, že poté se situace zlepší a cena vykupovaného papíru půjde zase nahoru.

čerpáno z tiskové zprávy

Jak vhodně nakládat s energiemi a zdroji ve vaší obci či městě? Začněte třeba zaváděním energetického managementu.

Energetický management je důležitým nástrojem, který umožňuje provádět systematickou práci s investicemi, které město či obec plánuje, a směřuje k dosahování úspor (nejen provozních nákladů). Energetický management zlepšuje organizaci práce, přináší efekt v dlouhodobém měřítku, např. optimalizací voleného energetického mixu nebo prostřednictvím postupného využívání obnovitelných zdrojů energie.

Základní přínosy energetického managementu spočívají ve snížení spotřeby energií, konkrétní kroky mají samozřejmě také pozitivní dopady na životní prostředí, zlepšení zdravotního stavu obyvatel, zlepšení mobility ve městě apod. Na zateplení budov, nainstalování např. fotovoltaiky či přiblížení se konceptu zelených střešů či chytrých budov obecně se energetický management také soustředí. Každá inves-

tice s sebou samozřejmě nese náklady, jde min. o vložené prostředky na počátku investice. Při dobře naplánovaném projektu se prostředky v čase vždy vrátí. Samotná realizace ale musí být doprovázena mnoha dalšími činnostmi i v průběhu správy, např. u budov při komplexním zateplení, kde byly vyměněny např. i otvory výplní a byly provedeny další doplňkové stavební úpravy, se musí následně efektivně

řídít provoz budov vč. regulování topné soustavy nebo řízeného větrání. Součástí může být efektivní režim správy vodního hospodářství, ať už dílčím způsobem na úrovni budov (vodní cirkulace, dešťová voda, šedá voda) nebo propojováním sítě na úrovni celého města.

Základním stavebním kamenem pro spuštění prací na úrovni města či obce jsou

však lidé, vedení či zastupitelstvo, nebo to také může být o jednom šikovném pracovníkovi úřadu. V mnoha případech se jedná o energetika, resp. energetického manažera. Energetik ve spolupráci s dalšími zástupci města (jeho organizacemi, vedením, bytovými družstvy, společenstvím vlastníků apod.) může komplexní balíček projektů naplánovat a realizovat. Po praktické stránce pak může pracovat na rozúčtování spotřeby energie města či obce,

k stanovení optimálního odběrného schématu nebo může připravovat menší či větší projekty vč. technické dokumentace. Pokročilé činnosti se mohou týkat společného nákupu energie pro celé město/obec či více měst/obcí, nebo přípravy tzv. EPC projektů v budovách daného území nebo ve veřejném osvětlení.

Po strategické stránce by měl vizi a cíle města či obce obsahovat energetický plán, který může vhodným způsobem zmapovat potenciál území a navrhnout optimální mix toho, jak se o zdroje energie starat, jak postupovat vůči neefektivitám či ztrátám. Pokud s tímto začínáte, udělejte si nejdříve inventuru energií na svém území, inventuru toho, co je a co má být na úrovni města či obce zrealizováno. Klíčové je posbírat data za jednotlivé spotřeby v čase. Energetický plán (může jít o tzv. Akční plán pro udržitelnou energetiku a klima, nebo územní energetickou koncepci nebo strategii v oblasti energetiky) je pak dobrý prostředek, jak začít strategicky pracovat a vše dobře naplánovat. Podstatné je kromě zapojení důležitých partnerů vytvořit také investiční strategii a také propojit energeti-

ký management s výstavbou a stavením řízením.

Mnoho z výše uvedených informací a rad je obsaženo na webových stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu, resp. programu EFEKT (viz např. rubrika Publikace). Program EFEKT navíc umožňuje čerpat prostředky na mnoho aktivit v oblasti energetického managementu, přípravy projektů ale z části i na drobné investiční akce.

Energetické úspory města či obce jsou také předmětem podpory z Operačního programu Životní prostředí. Podporu projektů generujících úspory poskytují i další programy, např. Integrovaný regionální operační program, Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost nebo Nová zelená úsporám. Nicméně v této oblasti nejde o přímou podporu obcí či měst, ale jiných příjemců, či je zaměření projektů odlišné.

EU fondy budou i pro další období let 2021–2027 pro oblast energetických úspor velmi štědré. Podpora zelené ekonomiky, v obecném slova smyslu, bude prioritou pro celou EU. Do oblastí, které se budou zabývat energetikou, oběhovým hospo-

dářstvím, krajinou a dalšími složkami životního prostředí, půjde většina z prostředků rozpočtu EU i obálky určené pro Českou republiku z EU fondů. Kromě toho bude energetika a klima tvořit většinu z portfolia přímo řízených programů EU (např. Horizont, LIFE) či Evropské investiční banky. Rozsáhlé prostředky budou pro ČR alokovány do tzv. Modernizačního fondu. Zelená ekonomika a infrastruktura bude resonovat o to více, pokud půjde

o kombinaci s technologiemi, inovacemi či digitálními službami.

Přípravu programového období EU fondů lze sledovat na webu Ministerstva pro místní rozvoj.

Svaz ve spolupráci s dalšími ministerstvy, ale i dalšími subjekty, bude usilovat o intenzivnější nabídku poradenství pro města a obce, neboť to může napomoci přípravě kvalitních projektů, iniciativ, nebo také např. zapojení do mezinárodních projektů, ve kterých už některá z českých měst jsou nyní (např. SPARCS, +CityxChange, INNOVATE). Poradenství vnímáme o to důležitější, pakliže bude vhodné v čase přecházet následně investiční období, tj. dobrá a včasná příprava projektů (např. od běžného zateplování po EPC projekty; nebo většímu zapojení OZE do energetického mixu) může velmi pomoci čerpání na investiční projekty. O energetice vás budeme opět v našem zpravodaji brzy informovat.

*Ing. David Škorňa
Sekce regionálního rozvoje
a zahraničních vztahů*

výzva

IROP se chystá do všech regionů ČR – zaregistrujte se ve vašem kraji

V průběhu prvního pololetí letošního roku chystá Ministerstvo pro místní rozvoj tzv. Roadshow IROP ve všech krajích v ČR. Zájemci o Integrovaný regionální operační program pro období 2021–2027 budou informováni o změnách a novinkách, které se plánují pro budoucí programové období EU fondů. Neváhejte a zaregistrujte se na seminář ve vašem kraji. I díky němu můžete již nyní zjistit, na jaké projekty bude možné v následujícím programovém období čerpat finanční podporu

z Evropské unie. Semináře budou začínat v 9 hodin a jejich předpokládaný konec je v 16 hodin. Program ve všech krajích bude mít obdobný formát, bude se týkat těchto otázek:

- Změny v novém programovém období 2021–2027
- Představení návrhu IROP 2021–2027
- Zaměření a změny v ITI pro nové období
- Zaměření a změny v CLLD pro nové období

- Představení konzultačního servisu Centra pro regionální rozvoj České republiky
- Individuální konzultace

Aktuálně jsou naplánována setkání **v Jihlavě na 24. březen a ve Zlíně na 31. březen**. Další termíny a místa konání bude Ministerstvo pro místní rozvoj průběžně přidávat na webové stránky a Facebook IROP. V případě dotazů můžete kontaktovat Michaelu Sodomkovou, tel.: 703 870 952, e-mail: Michaela.Sodomkova@mmr.cz.

Lokální ekonomika v Centrech společných služeb

Jak jsme již psali v předchozích číslech, projekt Center společných služeb (CSS) byl díky nové klíčové aktivitě na téma Lokální ekonomika prodloužen. Co se během tohoto prodloužení dělo? A jak to všechno dopadlo?

Od července 2019 do konce roku 2019 se 73 CSS z 83 CSS rozhodlo pokračovat v projektu Center společných služeb. Cílem prodloužení byla nově vytvořená klíčová aktivita **Lokální ekonomika**, která měla Dobrovolným svazkům obcí a jednotlivým starostům přiblížit situaci v lokálním podnikatelském prostředí. Jedním z výstupů byl seznam podnikatelů pro celé DSO. Nejen starostové se tak ve spolupráci s CSS dozvěděli, jaké podnikatele vlastně v obci mají, na koho se případně v jiných obcích mohou obrátit, když jim druh podnikání či řemesla ve své obci chybí, případně jak je podpořit. Druhým výstupem byla databáze brownfields. Nejednalo se jen o klasické brownfields, ale i o malé plochy, volné kanceláře, prostory, které by jakkoliv velký podnikatel mohl využít.

Dotazník k aktuální situaci lokální ekonomiky v obcích

Jako výchozí bod plnění těchto výstupů byl dotazník pro starosty, kde bylo cílem zanalyzovat si společně s CSS situaci ve své obci, jejich pohled na lokální ekonomiku a případný vývoj. Na tento dotazník odpovědělo:

- 1322 obcí
- 89,2 % (1178) z nich byly obce do 2000 obyvatel

V současnosti starostové (59 %) vnímají aktuální situaci lokální ekonomiky ve své obci jako stagnující. Ale druhou nejpočetnější skupinou respondentů (27,5 %) jsou starostové, kteří si myslí, že se lokální ekonomika jejich obce rozvíjí. Naopak za klisající označili lokální ekonomiku ve své obci respondenti v 10,6 % odpovědí. Převažuje tak spíše negativní pohled na současný stav. Vývoj v dalších 5 letech vidí starostové velmi podobně. Více jak polovina starostů (55 %) se vyjádřila, že lokální ekonomika bude spíše stagnovat.

Z dotazníku dále vyplynulo, že obce:

- Aktivně spolupracují s okolními obcemi (92 %).
- Aktivně vyhledávají podněty občanů ke zlepšení života v obci (91 %).
- Aktivně spolupracují s klíčovými partnery na území obce, jako jsou firmy,

živnostníci, neziskové organizace (85 %).

- Aktivně spolupracují s klíčovými úřady státní správy, jako jsou úřad práce atp. (77 %).
- Pravidelně zjišťují dostupnost služeb pro občany na našem území (76 %).
- Naše ORP s námi aktivně spolupracuje (73 %).

Co ale obcím chybí v oblasti lokální ekonomiky?

- Nevyužívají dobrou praxi ze zahraničí (79 %).
- Nemají dostatečné finanční zdroje k podporování rozvoje naší lokální ekonomiky (78 %).
- Nemají zaměstnance, kteří mají dostatečné know-how, kompetence, potřebné znalosti a dovednosti pro podporu rozvoje naší lokální ekonomiky (76 %).
- Nemají čas na podporu lokální ekonomiky (77 %).
- Nemají dostatečné kompetence dané legislativou ČR k podporování rozvoje naší lokální ekonomiky (66 %).
- Na našem území neexistuje dostatečná nabídka zboží a služeb pro občany naší obce (58 %).

Jaké jsou problémy související s lokální ekonomikou?

- Stárnutí a postupné vyvídňování obcí, vč. pracovní migrace.
- Nedostatek kvalifikovaných pracovníků a řemeslníků.
- Chybějící nástroje pro dlouhodobé uplatnění osob s hendikepy na trhu práce (VPP).

Obce nejsou motivovány k řešení lokální ekonomiky (89 %), chtěly by mít pravomoci k jejímu řešení (88 %) a měly by jim náležet daňové příjmy z podnikatelských aktivit vykonávaných na území obce (88 %).

Jaké jsou podle vás hlavní důvody, proč by obce v ČR měly řešit rozvoj lokální ekonomiky?

- Pozitivní vývoj lokální ekonomiky zvyšuje kvalitu života v obci (98,1 %).

- Obec zná nejlépe potřeby a problémy, které je třeba řešit (97,7 %).
- Obec zná nejlépe své území a lokální aktéry místní ekonomiky (97,2 %).
- Obec může využít úzkých vazeb a přímé spolupráce mezi lokálními aktéry (95,3 %).
- Především na obec dopadá negativní vývoj lokální ekonomiky (93,8 %).

Z dotazníku vyplývá, že obce by svoji lokální ekonomiku chtěly řešit, chtěly by podporovat, ale nemají k tomu kompetence nebo finanční prostředky. Některé z obcí se však již místní ekonomiku alespoň trochu snaží podporovat. Díky šetření se ukázalo, že mezi nejfrekventovanější dosud používané ekonomické nástroje pro podporu podnikatelských aktivit na území obcí, které se do šetření zapojily, patří:

- zvýhodněné pronájmy při podnikání v prostorách či na pozemcích obce (uvedlo 58 % respondentů)
- poskytování informačních a asistenčních služeb podnikatelům (56 %)
- preference místních firem při zadávání veřejných zakázek (50 %)
- spolupodílení se na vytváření infrastruktury pro podnikání (45 %)

Mezi nejméně používané nástroje podle dat patří uplatnění slevy na dani z nemovitosti či poskytování úvěrů podnikatelům.

Brownfields v lokální ekonomice

Oblast místních brownfieldů byla zaměřena zejména na menší objekty a plochy, které může využít nejen malý a střední podnik, ale také OSVČ pro své podnikání. Nejednalo se tak o přímou definici brownfields jako takových. Z dotazníku vyplývá, že volné objekty a plochy má k dispozici 56 % obcí, ale jejich vlastní přehled má zpracováno pouze 15 % obcí.

Nejvíce uváděné typy brownfieldů:

- areály bývalých ZD (31 %)
- volné objekty či místnosti o malé užitné ploše (29 %)
- zpevněné ohraničené plochy (19 %)

V kategorii „Jiné“ byly nejčastěji uváděny zanedbané objekty v intravilánu obcí:

- budovy bývalých škol a školek, kulturní domy
- stodoly, zemědělské usedlosti v soukromém vlastnictví
- neobývané rodinné domy, prázdné nemovitosti k prodeji – bez zájemců

Kapitola brownfields tak neplánovaně, ale zřetelně poukázala na problematiku vyliďňování obcí.

K čemu prodloužení projektu přispělo?

Díky dotazníku a výstupům z něho si tak mnozí starostové uvědomili, jaké podnikatele na svém území mají. Nejde vždy jen o malé a střední podniky, ale OSVČ, matky na mateřské nebo pracující důchodce. Také jaké volné prostory mají k dispozici, že ne vždy podnikatel chce nebo využije areál bývalého JZD, ale pomůže mu i menší objekt, místnost, kterou má obec k dispozici a nevyužívá ji.

Všechno našťastí není jen negativní a stagnující, a tak obce chtějí spolupracovat. Silně vystupuje potřeba a chuť spolupracovat a rozšiřovat pole spolupráce na všech úrovních – obce spolupracují a chtějí další pomoc (70 %). Hlavním partnerem jsou sousední obce. Princip projektu Center společných služeb tak byl potvrzen i v oblasti lokální ekonomiky.

*Ing. Pavla Doležalová
Sekce pro projekty a inovativní přístupy*

Novinky ve veřejných zakázkách od začátku r. 2020

Může se zdát, že od začátku roku 2020 se toho v zakázkovém právu mnoho neudálo, avšak opak je pravdou. V tomto článku vám budou představeny tři významné změny, ke kterým došlo v průběhu posledních dvou měsíců v oblasti veřejných zakázek. Nejprve se zaměříme na nová pravidla týkající se přiřazování CPV kódů, následně na změnu finančních limitů stanovených pro nadlimitní veřejné zakázky a v závěru se budeme věnovat nové verzi Národního elektronického nástroje.

CPV kódy a nová pravidla pro jejich přiřazování

Common Procurement Vocabulary (dále jen „CPV“) je společným slovníkem pro veřejné zakázky používaným v rámci Evropské unie pro označení veřejných zakázek na základě jejich předmětu, a to prostřednictvím CPV kódů. CPV kódy se týkají podlimitních a nadlimitních zakázek. Využívání jednotného označování veřejných zakázek pomocí CPV kódů má přispět zejména k tomu, aby informace o veřejných zakázkách byly jednoduše dohledatelné i pro dodavatele z jiných členských zemí Evropské unie.

S účinností od 15. ledna 2020 dochází na straně Evropského věstníku EU (dále jen „TED“ – portál pro uveřejňování informací o veřejných zakázkách na evropské úrovni) v oblasti přiřazování CPV kódů k významné změně. Hlavní CPV kód musí nově odpovídat předmětu veřejné zakázky dle následujícího pravidla:

- veřejné zakázky na dodávky: CPV kód od 0 do 44 a 48
- veřejné zakázky na stavební práce: CPV kód 45
- veřejné zakázky na služby: CPV kód od 49 do 98

V případě nerespektování tohoto pravidla vyhodnotí TED formulář jako chybný a nebude možné jej v TED uveřejnit. Nové pravidlo bylo promítnuto také do fungování Věstníku veřejných zakázek (portál pro uveřejňování informací o veřejných zakázkách na národní úrovni), který taktéž neumožní uveřejnit formulář vyplněný v rozporu s nově účinnými pravidly. Nové pravidlo se týká pouze „F formulářů“, tedy evropských formulářů.

Změna finančních limitů pro nadlimitní veřejné zakázky

S účinností od 1. 1. 2020 dochází prostřednictvím nařízení Evropské komise ke snížení finančních limitů pro nadlimitní veřejné zakázky. Limity pro podlimitní veřejné zakázky a veřejné zakázky malého rozsahu zůstávají i po novém roce zachovány ve stejné výši. Tabulka zachycuje porovnání finančních limitů pro nadlimitní veřejné zakázky účinných do 31. 12. 2019 a nových limitů účinných od 1. 1. 2020. Tabulka se vztahuje na zadavatele, kterými jsou územně samosprávné celky a jejich příspěvkové organizace.

	Původní limity účinné do 31. 1. 2019	Nové limity účinné od 1. 1. 2020
VZ na dodávky a služby	5 944 000 Kč	5 494 000 Kč
VZ na stavební práce	149 224 000 Kč	137 366 000 Kč

Výše finančních limitů se odvíjí od evropských předpisů a může se nalézt v nařízení vlády č. 172/2016 Sb., v aktuálním znění. Novými limity se zadavatelé musí řídit v případě, že zadávací řízení na veřejnou zakázku bylo zahájeno po 1. 1. 2020; zadavatelům, kteří připravovali zadávací řízení koncem loňského roku, lze tedy doporučit, aby zkontrolovali, zda v důsledku změny nedošlo k přeřazení jimi zadávané veřejné zakázky do jiného než původně předpokládaného režimu a není tak třeba zvolit při vyhlášení veřejné zakázky jiný než původně zamýšlený postup.

Nová verze národního elektronického nástroje

Národní elektronický nástroj (dále také jako „NEN“) představuje elektronický nástroj provozovaný Ministerstvem pro místní rozvoj, který lze bezplatně používat na tomto odkaze: <https://nen.nipez.cz>. V průběhu ledna 2020 byla spuštěna nová verze NEN, která by měla obsahovat řadu novinek a vylepšení. Jednou z největších výhod nové verze je dostupnost NEN ve většině internetových prohlížečů (původní verze byla dostupná jen pro prohlížeč Internet Explorer). Ministerstvo pro místní rozvoj vyslyšelo připomínky zadavatelů týkající se pomalé odezvy systému a nová verze provozovaná v prostředí HTML 5 by měla odezvy systému několikanásobně zrychlit.

Původní verze NEN zůstává v provozu. Uživatelé si mohou v pravé části úvodní webové stránky vybrat, zda chtějí pracovat v původní či v nové verzi. Pro přihlášení do nové verze NEN mohou uživatelé použít tytéž přihlašovací údaje, se kterými se přihlašovali do verze původní. Snaha o vylepšení NEN jako jediného bezplatného elektronického nástroje lze ocenit jako vstřícný a vítaný krok.

*Veronika Svobodová
právní specialista na veřejné zakázky
Sekce pro projekty a inovativní přístupy*

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

SMART Česko

SVAZ MĚST A OBČÍ ČESKÉ REPUBLIKY

SMART Česko je udržitelné Česko

Když radnice „šlape jako hodinky“, pak se dá očekávat, že se lidem ve městě nebo obci dobře žije. Nemusí mít ještě všechno, co by si představovali, ale mohou si být jisti, že jejich starosta či starostka a zastupitelstvo dobře dělají svou práci a podmínky pro život občanů se neustále zlepšují. Systémem ozubených koleček se pohání hodinový strojek tak, že je neustále v chodu. Každé kolečko je jeden projekt, jeden projekt končí, jiný začíná, ale všechny dohromady „hrají“. Tímto příměrem vysvětlila výkonná ředitelka Kanceláře Svazu Radka Vladyková to, co je obsahem implementační části projektu „Strategický rámec SMO ČR pro oblast Smart city“ na závěrečné konferenci k tomuto projektu, která se konala 21. února 2020 v prostorách Technologické agentury ČR – celou publikaci lze nalézt na stránce projektu www.smartcesko.cz.

Projekt, který byl podpořen z Operačního programu Zaměstnanost a který na konci února skončil, přinesl řadu výstupů, které jsou dobře využitelné v menších obcích i ve velkých městech při tvorbě „smart“ konceptu. Jak jsme v průběhu projektu opakovaně zdůrazňovali: „smart“ řešení nejsou chytré lavičky, chytrá světla, autobusy na alternativní pohon či co jiného, nějaký jiný výrobek. „Smart“ jsou chytrá řešení, která dělají moudří lidé. Tedy nemusí to být jen technická řešení (i když často jsou), ale taková, která nesou dobrá řešení a kde jedno řešení má více efektů, tedy jednou „akcí“ se řeší několik problémů najednou.

Výsledků projektu je hned několik, všechny jsou na již uvedených stránkách, všechny lze stáhnout a využít. V analytické fázi byly diskutovány a posouzeny strategie 33 měst a obcí v ČR, a to deseti měst a obcí do 10 tisíc obyvatel, deseti do 50 tisíc, deseti do 100 tisíc obyvatel a tří největších aglomerací – Praha, Brno a Ostrava. Rovněž byly posouzeny strategie dvaceti měst obdobné velikosti v cizině. Byly vybrány přednostně ze zemí Evropské unie, a to z databáze, kterou k problematice Smart city vede Evropská komise. Je jich tam téměř deset tisíc, většina splňuje pouze některé aspekty Smart city. Nejvíce je těch měst a obcí, které jsou součástí hnutí Paktu starostů a primátorů pro udržitelnou energii a klima. Máme za to, že právě nárůst počtu těch obcí a měst v ČR, které jsou součástí toho-

to Paktu, bude největším důkazem růstu „smart“ řešení u nás.

Na základě zpracovaných dokumentů bylo připraveno vzdělávání pro zastupitele měst a obcí a úředníky na radnici. I když podle projektu mělo být vyškolen 17 budoucích smart city manažerů, účastníků školení, které proběhlo v posledním lednovém týdnu v „městě budoucnosti“ na CIIRC ČVUT v Praze, bylo nakonec přes 40. Vzdělávací kurz je akreditován a Svaz může průběžně školit všechny, kdo o to projeví zájem.

V předposledním únorovém týdnu se pak konaly ještě dvě významné akce – seminář o financování „smart“ řešení a závěrečná konference, na které byly prezentovány výsledky projektu. Oboje proběhlo v Technologické agentuře ČR (TA ČR) v Praze, která poskytla prostory a záštitu. Není to náhoda – „smart“ řešení jsou VŽDYCKY řešení ino-

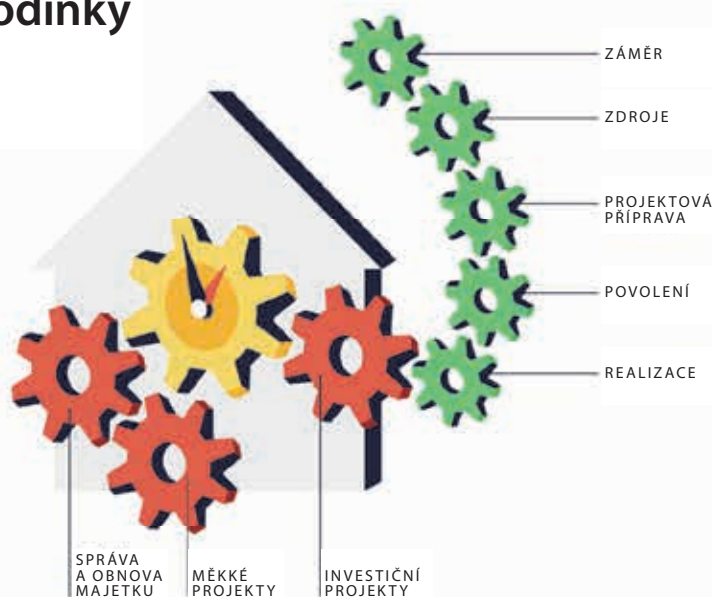
vativní a inovace jsou často založeny na výsledcích výzkumu. TA ČR podporuje projekty aplikovaného výzkumu a podle předsedy agentury prof. Konvalinky jen v posledních čtyřech letech to byly projekty za skoro dvě miliardy korun. Kdo má o výstupy takových projektů zájem, najde je – včetně jejich řešitelů – v jedné z výstupních publikací na www.smartcesko.cz. Tam najde i návod, kde dál hledat a link na záznam z konference. Těší nás, že on line přenos konference sledoval stejný počet lidí na počítači jako bylo lidí v sále. A ten byl opravdu plný!

Projekt tedy končí, rozhodně však nekončí úsilí Svazu o chytrá – moudrá a udržitelná řešení. Záleží však na členech Svazu, aby se Česko systematicky stávalo lepší zemí pro své občany a obce a města domovem pro své obyvatele.

*Ing. Rut Bízková
řešitelka projektu*

Radnice jako hodinky

BUĎTE SMART

ESO rádo spolupracuje

Projekt ESO, v rámci přípravy kurzů, navazuje spolupráci s řadou orgánů státní správy tak, aby se k úředníkům i zastupitelům dostaly nejaktuálnější informace z co nejširší palety agend vykonávaných územními samosprávnými celky. V loňském roce jsme navázali spolupráci s Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže a společně jsme připravili kurz určený voleným zastupitelům i úředníkům územních samospráv po celé republice. Kurz je orientován především na problematiku vícekritériálního hodnocení, resp. obecně nástrah zadávání veřejných zakázek z pohledu Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.

Celý kurz je prakticky zaměřený a za pomoci konkrétních ukázek z rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže jsou účastníkům představeny nejčastější problémy praktické aplikace zákona o zadávání veřejných zakázek. Představen je také samotný Úřad pro ochranu hospodářské soutěže jakožto ústřední orgán státní správy České republiky s pravomocemi v oblasti ochrany hospodářské soutěže, dohledu nad zadáváním veřejných zakázek, monitoringu a koordinace veřejné podpory, kontroly zneužití významné tržní síly a výkonu působnosti vyplývající ze zákona č. 284/2009 Sb., o platebním styku.

Účastníci kurzu se dozvědí podrobnosti k tématům:

- základní zásady zadávání veřejných zakázek a jejich konkrétní projevy nejen při hodnocení nabídek
- stanovení zadávacích podmínek
- obecně k hodnocení nabídek
- kritéria hodnocení
- hodnocení nabídek podle nejnižší nabídkové ceny
- vícekritériální hodnocení

- hodnocení podle nákladů životního cyklu
- hodnocení podle kritérií kvality
- stanovení metody vyhodnocení jednotlivých kritérií
- stanovení váhy nebo jiného matematického vztahu mezi kritérii
- výběr dodavatele na základě stanovených hodnotících kritérií a povinnosti zadavatelů po skončení zadávacího řízení
- ukázky z rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže „jak ano – jak ne“

V minulém roce proběhly první dva kurzy a aktuálně jsou plánovány na měsíc březen další dva kurzy na Vysočině. Zpětné vazby účastníků kurzu jsou velmi pozitivní, oceňují zejména praktický způsob podání problematiky, možnost klást dotazy odborníkům a ukázky z rozhodovací práce ÚOHS.

V případě zájmu o dané téma kontaktujte tým ESA na adrese eso@smocr.cz.

Mgr. et Mgr. Simona Vavrochová

oznámení

Národní dotace MMR pro města a obce v roce 2020

Množství nejen evropských, ale také národních dotací, které jsou určeny pro města a obce České republiky, je samozřejmě velmi obsáhlé a leckomu může připadat velmi náročné zorientovat se v něm. Proto přinášíme přehled národních dotací, které pro vás v současné chvíli Ministerstvo pro místní rozvoj vyhlásilo, a doufáme, že vám tyto informace pomohou ve vašem dalším rozvoji.

Ministerstvo pro místní rozvoj bude i v letošním roce v rámci programu **Podpora rozvoje regionů 2019+** podporovat rozvoj českých měst a obcí. V roce 2020 bude převážná část výzev určena pro obce do 3 000 obyvatel, některé budou ovšem zaměřeny také na obce do 10 000 obyvatel. Velké množství financí bude navíc určeno pro projekty, které byly v roce 2019 uloženy do zásobníku. V tomto případě je na projekty náhradníků z minulého roku určeno 1,03 miliardy korun.

Oddělení podpory bydlení dále bude v roce 2020 podporovat obce prostřednictvím dotačních titulů **Podpora bydlení pro rok 2020** a **Podpora pro odstraňování bariér v budovách pro rok 2020**.

Odbor územního plánování bude i v roce 2020 umožňovat obcím žádat o dotaci v rámci programu **Podpora územně plánovacích dokumentací obcí**.

Státní fond rozvoje bydlení má pro rok 2020 aktuálně nachystány výzvy v rámci programů **Panel 2013**, **Nájemní domy**, **Program pro mladé**, **Regenerace sídlišť**, **Výstavba pro obce** a **Program zateplování**.

Oddělení cestovního ruchu má i pro rok 2020 vyhlášen Národní program podpory cestovního ruchu v regionech, kam spadájí podprogramy **Rozvoj základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu** a Marketingové aktivity v cestovním ruchu.

Ministerstvo pro místní rozvoj navíc vyhlásilo výzvu pro podávání žádostí o podporu na regeneraci tzv. brownfieldů pro nepodnikatelské využití. V rámci programu Podpora revitalizace území 2020 je nyní vyhlášena výzva **Podpora regenerace brownfieldů pro nepodnikatelské využití**.

Bližší informace najdete na stránkách ministerstva.

Pokud jste si se zájmem přečetli úvodník v tomto zpravodaji, určitě jste zalistovali i na tyto stránky...

Troufli jste si navýšit daň z nemovitosti? A máte podobnou zkušenost jako v Rousínově?

Jak jsem již nastínil v úvodníku, Zastupitelstvo města Rousínova se v loňském roce rozhodlo zvýšit místní koeficient daně z nemovitosti z 1 na 3. Toto bylo odhlasováno v červnu 2019 a několik měsíců byl klid po pěšině. Ale ne na dlouho.

Začátkem tohoto roku se vzedmula vlna nevole vyvolaná místními podnikateli a jejich „dezinformační“ kampaní, že město zvedlo daně 4,5x a že jsou vyšší než ve většině měst a obcí. Toto bylo také mírně nastartováno na finančních úřadech, kde si úřednice neodpustily při vyměřování daní poznámky typu: „No jo, vy jste z Rousínova, vy jste chudáci, vám město zvedlo daně čtyři a půl krát.“ A tak podobně.

Ano, skutečně jsme zvedli daň na podnikatelské budovy, a to 4,5x (místní koeficient z 1 na 3, a koeficient z budov na podnikání z 1 na 1,5, tzn. 4,5x). Ovšem už se nikde nemluví, že otevřené plochy pro podnikání se zvýšily pouze 3x. Myslím si, že je to neserióznost a nekolegalita orgánů státu vůči samosprávě. V této kampani se již nikdo nezabýval tím, že je nejen místní koeficient, ale že je i koeficient dle počtu obyvatel a že např. statutární město Brno má tento koeficient 3,5 a Rousínov 1,4 a to je dáno zákonem.

Asi původní záměr místního koeficientu byl, že v rozsahu 1 až 5 budou volit obce dle toho, zda se vylidňují či potřebují nalákat podnikatele, potom je koeficient 1 na místě. Vyšší koeficienty budou volit asi atraktivnější města a ty nejatraktivnější, jako jsou lázně, horská střediska či jiné lukrativní lokality, zvolí nejvyšší koeficient. A s tímto koeficientem budou průběžně pracovat. Bohužel mám pocit, že velká část měst a obcí si na to netroufla z hlediska „politického a volebního“ dopadu. Ale potom obec nemá dostatek finančních prostředků na údržbu a natož na rozvoj infrastruktury obce. Takže tímto dlouhodobým zmařením místních koeficientů došlo k jakýmsi „daňovým prázdninám“,

a když si nyní po dlouhé době vedení města dovolí toto řešit, a bohužel musí přijít k razantnější změně, tak je osočováno z ožebračování podnikatelů a občanů. Tomu všemu ještě nahrává stát, který od roku 1992 nechává základ daně (poplatek na m²) pro podnikatele stále stejný a neohlíží se na inflaci. Celkem to chápu, jsou to daně do obcí a ne do státní pokladny, tak co si pálit prsty. Základ daně pro bydlení zákonice v roce 2010 zvýšil 2x, ale také to neodpovídá inflaci. Že toto zakonzervování přispívá také nekontrolovatelnému záboru půdy pro podnikání, a také neprospívá ke zdravé změně nemovitostí pro bydlení (je míněno to, že když je nízká daň, tak se nikdo nezbavuje příliš velkých nemovitostí, které již pro sebe není schopen využít, a blokuje je k užívání jiným, kteří by si to mohli dovolit), zmíním jen tak okrajově.

Doufám, kolegyně a kolegové starostové, že vaše obec či město bylo v minulosti prozíravější a že upravovalo místní koeficient plynule, a tudíž nemusí přijít nyní nebo v budoucnu se skokovým, razantním zvýšením. Jen pro dokreslení toho, na jak „obrovské“ sumy se daň z nemovitosti zvedla v konkrétním případě Rousínova, uvádím v tabulce několik příkladů.

Nemovitost	Od 2010 do roku 2019 (Kč)	Od roku 2020 (Kč)
Obytný dům, 100 m ² , bez dalšího nadzemního podlaží	280	600
Zahrada, pole, 1 ha	75	75
Byt, 2+1, 60 m ²	202	432
Garáž, 20 m ²	160	480
Chata, 30 m ² , bez dalšího nadzemního podlaží	180	810
Objekt využitý převážně jako dílna, 100 m ²	1 000	4 500
Objekt využitý převážně jako prodejna, 100 m ²	1 000	4 500

Nechci srovnávat naši situaci například s Německem, ale přesto žijeme v jedné Evropě. V Německu se daň z nemovitosti vypočítává z ceny nemovitosti. Hrají v tom i nějaké koeficienty dle lokality. Ale jen zhruba se pokusím o přibližný výpočet. Pokud má někdo byt či dům, který je odhadnutý cca na 2,5 milionu korun (100 000 euro, no neumím si představit, jak by takový byt vypadal v relacích západní Evropy), tak tento daňový poplatník platí, a to říkám velmi přibližně, podle lokality daň 4000 až 7000 Kč za rok. A nyní porovnejte s bytem či domem v naší republice o rozloze 100m². Daň v Rousínově i po zvýšení je 600 Kč/rok. Jistě někdo řekne, že příjmy a životní úroveň v západní Evropě je nesrovnatelně vyšší, ale 6 až 11krát?

Jsem přesvědčen, že obce a města, která k této úpravě místního koeficientu zatím nepřistoupila, budou v dohledné době velice reálně tuto možnost posuzovat. A těm, kteří k tomu přistoupí, přeji pevné nervy.

*Ing. Jiří Lukášek
starosta města Rousínov
člen představenstva Komory měst*

Jak jsme se v Krnově (ne)zbláznili a vzdali téměř stamilionové dotace

V únoru sdělovacími prostředky proběhla zpráva, že se Krnov dobrovolně vzdal téměř stamilionové dotace z operačních programů. Možná se domníváte, že jsme se zbláznili. Nejprve ale dovolte, abych naše město představil.

Třidvacetitisícový Krnov leží na hranicích s Polskem přibližně 20 kilometrů od Opavy v podhůří Jeseníků. Město zažilo dramatický rozvoj na přelomu 19. a 20. století. Patřilo mezi jedno z předních míst textilní výroby v Rakousku-Uhersku. Dochovala se řada technických památek, vil úspěšných továrníků a krásných staveb slavného architekta Leopolda Bauera, místního rodáka. Protože nepatříme mezi nejžhavější turistické destinace ČR, návštěvníci bývají půvabem Krnova příjemně zaskočeni.

Mezi dochovalé stavby řadíme továrnu na sukna Alois Larisch a synové. Textilní výroba zde zůstala zachována i po válce. Kar-

čas, dramaticky rostla i spoluúčasť a nad záměrem se začaly vznášet pochyby. Ty letos v únoru vygradovaly. Velké dotace jsme se vzdali.

Kde hledat klíčový problém?

Příčin byla celá řada a velkou roli samozřejmě sehrál požár. Za klíčový problém však považují dotace jako takové. Často vás nutí připravovat projekty příliš rychle, v nedostatečné kvalitě (protože nemáte čas), účelově (optimální řešení krouťte tak, aby vyhovělo dotaci) a s menším elánem (protože vás zatěžuje administrativa). Starost-

tou jsem rok a čtvrt, mohl bych přípravu svést na své předchůdce. Neudělám to. Na projektu tvrdě pracoval tým lidí, jak nejlépe uměl. Většina kolegů starostů a starostek dobře zná projekty, které se takovým způsobem „roubovaly“ na získání dotace, až se vytrácel jejich původní smysl, pokud vůbec nějaký byl. Hlavním pozitivním motorem kaž-

dého člověka je jeho vnitřní motivace. Platí to i o městech a obcích. V tom obrovském dotačním rybníku se však snadno stane, že jejich představitelé přestanou přemýšlet o tom, co jejich město opravdu potřebuje. Místo toho realizují projekty, na které dostanou dotace.

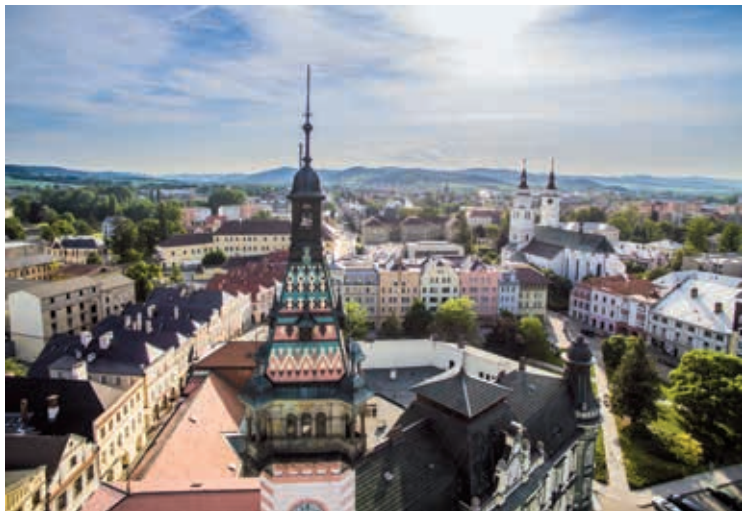
Na naší radnici jsme si takové myšlení zakázali. Připravujeme vše, co považujeme za smysluplné v provedení a načasování, jaké sami uznáme za vhodné. Až pak se rozhlížíme, zda bychom si nepomohli financováním odjinud. O řadu dotačních zdrojů tak při-

jdeme, přesto to považuji za efektivní způsob řízení města.

Krnov má svou bohatou historii, krásu, ale také suedské stigma odsunu původních obyvatel. Trpíme odlivem mladých lidí, patříme mezi ekonomicky slabší části země. Potřebujeme investovat do rozvoje. Pokud bychom měli k dispozici jednu miliardu od zázračného investora, bez problémů bychom ji utratili. Podpora strukturálně postižených regionů přitom může být jednoduchá. Seškrtnat všechny selektivní programy podpory a zavést solidární příspěvek v rámci rozpočtového určení daní. Dejme obcím více peněz do rozpočtových příjmů. Místní samosprávy dobře vědí, jak a za co je utratit. Jen už prosím žádné dotace.

A co bude s národní kulturní památkou Karvola? Strach o ni nemám. Nadšenci už chystají skromnější, ale o to kvalitnější verzi muzea. Chceme také revitalizovat okolní prostranství a areál více otevřít lidem. Některé budovy si na své využití budou muset ještě počkat. Protože ale vedu město, ve kterém každým rokem ožívá občanská společnost, spolky a komunity, jsem přesvědčen, že nebudeme čekat dlouho.

*Ing. Tomáš Hradil
starosta města Krnova*

nola patřila mezi největší zaměstnavatele v regionu, než po revoluci zkrachovala. To nejcennější, co se dochovalo, byl jedinečný soubor technického zařízení dezignatury – vzorkovny.

Snažili jsme se, ale nevyšlo to...

Začátek tohoto tisíciletí byl ve znamení velkých projektů financovaných z evropských fondů. A tak i Krnov snil o velkém nadregionálním muzeu textilnictví a varhanářství. V roce 2007 rozsáhlý areál koupil, o dva roky později představil architektonickou studii a další rok se stal národní kulturní památkou. Vše gradovalo v roce 2017 schválením 95milionové dotace IROP.

Na konci tohoto roku však areál zachvátil požár, který založili dva čtrnáctiletí chlapci. Shořelo to nejcennější – vybavení dezignatury. Město naději na vznik muzea nevzdalo a pokračovalo v přípravách. Jak plynul

Svaz má své zastoupení ve vedení CEMR

Politický výbor Rady evropských obcí a regionů (CEMR) na svém prvním jednání v novém složení zvolil nové vedení na další funkční období 2020–2022. Novou místopředsedkyní CEMR se stala starostka městyse Mladé Buky a členka Komise pro zahraniční spolupráci Svazu Lucie Potůčková a Svaz tak má opět svého zástupce ve Výkonném výboru.

Francouzské město Orléans si většina z nás spojí s postavou Johanky z Arcu, pod jejímž vedením zde francouzské jednotky svedly vítěznou bitvu Stoleté války proti Angličanům. Nedaleko náměstí Place du Martroi, kterému dominuje monumentální jezdecká socha této francouzské světice, se ve dnech 23.–24. ledna 2020 uskutečnilo jednání Politického výboru CEMR, nejvyššího politického orgánu Rady evropských obcí a regionů, největší evropské asociace zastupující zájmy 100 tisíce samospráv z 42 zemí. Svaz je jejím členem již od r. 1992.

Na jednání v Orléans se sjelo přibližně 160 volených zástupců obcí, měst a regionů, členů jednotlivých delegací členských asociací. Svaz byl zastoupen delegací v čele s místopředsedkyní pro evropské záležitosti Markétou Vaňkovou a dále zastupitelkou Havlíčkova Brodu Janou Fischerovou, starostkou Mladých Buků Lucií Potůčkovou, radním Kut-

né Hory Ivo Šancem a výkonnou ředitelkou Svazu Radkou Vladykovou.

Jelikož se jednalo o první jednání tohoto orgánu v novém funkčním období 2020–2022, na programu jednání bylo projednání strategických dokumentů, jako např. Víceleté strategie vycházející z cílů udržitelného rozvoje (SDG's), která bude klíčovým vodítkem při stanovení priorit CEMR do r. 2030. Jednotlivé priority strategie jsou identifikovány tak, aby pokrývaly všechny cíle udržitelného rozvoje a naplňovaly je konkrétními cíli a aktivitami v činnosti CEMR.

Evropská unie po volbách do Evropského parlamentu, po ustanovení nové Evropské komise a po odchodu Velké Británie z EU je v bodu očekávaného přerodu, po kterém volají mnohé členské státy včetně České republiky. Nově jmenovaná Evropská komise pod vedením předsedkyně Ursuly von der

Leyen na konci roku 2019 zveřejnila záměr na zahájení činnosti Konference k budoucnosti Evropy, jejímž cílem je zapojit širokou škálu aktérů od evropských institucí, přes samosprávy, nevládní organizace až po občanské iniciativy do debaty o prioritách činnosti Komise na příští 5leté období. Místopředsedkyně Evropská komise Dubravka Šuica, která se zúčastnila zahájení Politického výboru CEMR, přislíbila úzké zapojení samospráv a CEMR do činnosti Konference.

Klíčovým bodem programu byla volba nového politického vedení CEMR na další funkční období 2020–2022. Prezidentem

CEMR byl znovu zvolen Stefano Bonaccini, předseda italské asociace AICCIRE. Ve 12členném Výkonném výboru CEMR má své zastoupení také Svaz v osobě starostky Mladých Buků Lucie Potůčkové, která zde bude reprezentovat nejen české samosprávy, ale také samosprávy regionu střední Evropy.

*Mgr. Gabriela Hůlková
Sekce regionálního rozvoje
a zahraničních vztahů*

EVR zahájil činnost v novém mandátu

Evropský výbor regionů (EVR) zahájil svým únorovým plenárním shromážděním činnost v novém mandátu 2020–2025. EVR je poradním orgánem EU, ve kterém zasedají zástupci místních a regionálních samospráv a vyjadřují se ze svého pohledu zejména k nově navrhované evropské legislativě. ČR v něm má 12 stálých členů a 12 náhradníků, přičemž polovina je nominována Asociací krajů ČR a druhá polovina Svazem.

Mandát členů EVR je pětiletý a začal právě počátkem tohoto roku. Členové EVR se sdružují podle politických frakcí a národních delegací a pracují v jednotlivých komisích s odborným zaměřením. Zaměření jednotlivých komisí a rozmístění zástupců ČR vidíte v tabulce.

Během ustavujícího zasedání si Česká národní delegace zvolila do svého čela před-

sedu Romana Línka, náměstka hejtmána Pardubického kraje, a místopředsedu Pavla Brandu, místopředsedu obce Rádlo a předsedu svazové Komise pro zahraniční spolupráci. Oba tak budou i členy nového předsednictva EVR.

Dále pak byla řada našich zástupců zvolena do jednotlivých funkcí celého EVR. Na záklá-

dě nominace politické frakce Evropské lidové strany (EPP) se 2. místopředsedou Komise pro přírodní zdroje (NAT) stal Radim Sršeň. Dále bude Radim Sršeň členem pracovní skupiny pro Zelenou dohodu. Oldřich Vlašák, radní města Hradec Králové, byl zvolen místopředsedou politické skupiny Evropských konzervativců a reformistů (ECR) a Pavel Branda bude politickým koordinátorem

této skupiny v Komisi pro politiku územní soudržnosti a rozpočet EU (COTER). Zdeněk Hříb, primátor hlavního města Prahy, bude též politickým koordinátorem v komisi COTER za politickou skupinu Zelených, takže v nejdůležitější komisi COTER, která se zabývá fondy EU, rozpočtem a dopravou, bude mít ČR opět významné postavení. (Pozn. redakce - V předchozím období v této komisi řadu let působil na pozici předsedy a místo- předsedy Petr Osvald, bývalý zastupitel města Plzně a autor článku).

Jaroslava Pokorná Jermanová, hejtmanka Středočeského kraje, byla zvolena do předsednictva politické skupiny Renew Europe a za tuto skupinu byla nominována na předsedkyni Komise pro hospodářskou politiku (ECON) pro II. polovinu právě započatého funkčního období Výboru regionů. Bude také členkou pracovní skupiny pro Západní Balkán.

Pavel Branda se též stal členem předsednictva Konference regionálních a místních orgánů země Východního partnerství (CORLEAP). V této konferenci budou též zapojeni Jaroslava Pokorná Jermanová a Roman Línek. Pavel Branda je dále také členem politické monitorovací skupiny dohlížející na administrativní spolupráci Evropského výboru regionů a Evropského hospodářského a sociálního výboru (EHSV). Bude též vést Meziregionální skupinu pro

Personální obsazení komisí VR členy České národní delegace pro období 2020–2025

CIVEX	Komise pro občanství, správu, institucionální a vnější záležitosti	Roman Línek, Jiří Čunek, Radim Sršeň, Tomáš Macura
COTER	Komise pro politiku územní soudržnosti, rozpočet EU a dopravu	Pavel Branda, Oldřich Vlasák, Jaroslava Jermanová, Zdeněk Hříb
NAT	Komise pro přírodní zdroje a zemědělství	Pavel Branda, Josef Bernard, Radim Sršeň, Jiří Čunek
ENVE	Komise pro životní prostředí, změnu klimatu a energetiku	Dan Jiránek, Martin Půta, Oldřich Vlasák, Jana Vildumetzová
ECON	Komise pro hospodářskou politiku	Martin Půta, Jaroslava Jermanová, Roman Línek, Zdeněk Hříb
SEDEC	Komise pro sociální politiku, vzdělávání, zaměstnanost, výzkum a kulturu	Dan Jiránek, Tomáš Macura, Jana Vildumetzová, Josef Bernard

přeshraniční spolupráci. Tuto velmi aktivní meziregionální skupinu založil a vedl již v minulém období.

Přijímala se ale i nová stanoviska

Ustavující plenární zasedání EVR ale nebylo pouze volebním. Byla na něm též přijata nová stanoviska. Mezi nimi také stanovisko českého zpravodaje Roberta Zemana, zastupitele města Prachatic, na téma Přispění regionů a měst k rozvoji Afriky, ve kterém se snažil nastínit cestu, jak vzájemnou spolupráci na místní a regionální úrovni předcházet migračním vlnám do Evropy.

K tomuto stanovisku Výbor regionů uvádí: „Účelem tohoto stanoviska je prosazovat aktivnější úlohu evropských měst a regionů při vytváření partnerství EU s místními a regionálními orgány, organizacemi občanské společnosti a soukromým sektorem v Africe. Návrhy, které vycházejí z dřívějších doporučení VR, přicházejí v době, která má pro EU mimořádný

strategický význam. Nová Evropská komise, která se v prosinci 2019 ujala své funkce, chce být geopolitickou Komisí. Vedoucí představitelé EU se navíc dne 20. února setkají na summitu, na němž by se mohlo rozhodnout o rozpočtu EU na příštích sedm let.“

Sám Robert Zeman, bývalý předseda Komise pro zahraniční spolupráci Svazu, prohlásil, že „rozsáhlejší spolupráce s africkými městy a regiony by byla oboustranně výhodná a pomohla by prohloubit a zpružnit vztahy EU s Afrikou. Budování spolupráce zdola, z místní úrovně, by zvýšilo důvěru a zintenzivnilo osobní kontakty, jež by mohly být základem pro dlouhodobý úspěch a mohly by mj. přispět k řešení otázek souvisejících s migrací z dlouhodobého hlediska. Tento hlubší přístup zdola nahoru by mohl být obzvláště prospěšný pro města a regiony v některých částech Evropy včetně České republiky.“

Ing. Petr Osvald
zástupce koordinátora
České národní delegace v EVR

Jak lze spolupracovat s ukrajinskými partnery?

Spolupráce s partnery z jiných zemí je zpravidla prospěšná pro obě strany. Že lze úspěšně spolupracovat s ukrajinskými protějšky a dále tuto spolupráci rozvíjet, dokazuje město Vrchlabí.

Vrchlabí navázalo s ukrajinským partnerem spolupráci teprve v roce 2018. Ve velice krátké době se podařilo zapojit obec Uhlja ze Zakarpátí do visegrádského projektu „The Cooperation Krkonoše – Tatry – Karpaty“, jehož hlavní akce proběhla na začátku října 2019 v západních Tatrách za účasti pěti partnerů z horských oblastí Čech, Slovenska, Polska a Ukrajiny. Tento projekt se stal první hvězdičkou svítící na možnost prohlubová-

ní spolupráce s ukrajinskými municipalitami v oblastech školství, kultury a sportu. Město Vrchlabí v červnu tohoto roku připravuje k realizaci nový projekt zaměřený na věkovou kategorii dětí ve věku 12–15 let – Mezinárodní fotbalový turnaj žactva ve Vrchlabí, který rozšíří původní pěti partnerů o účastníky z německého partnerského města.

Za podpory Regionálního ukrajinského spolku ve východních Čechách, především jeho předsedkyně Natálie Dotsenko, se také uskutečnil ve středu 20. ledna 2020 ve vrchlabském zámku „Den Ukrajiny ve Vrchlabí“. V dopoledních hodinách proběhly přednášky pro žáky základních škol a gymnázia, odpolední hodiny byly zaměřeny na předání informací pro starosty obcí z regionu Krkonoš a zástupce institucí a firem. Přednášejícími byli odborníci na mezinárodní a rozvojovou spolupráci, ze Svazu Šárka Řecková a z Kraj-

ského úřadu Královéhradeckého kraje Roman Klíma. Slavnostní den byl završen zahájením výstavy „Ke kořenům: Ukrajina krojí a tradic“, prezentující stovetou tradici svátečního oděvu z různých ukrajinských regionů. Pro vytvoření fotografické série byly shromážděny kroje z konce 19. a počátku 20. století a více než 30 kilogramů unikátních ozdob. Výstavu společně se senátorem a starostou města Vrchlabí Janem Sobotkou zahájil ukrajinský velvyslanec Yevhen Perebyinis. Na základě dosavadních pestrých aktivit podporujících vzájemnou ukrajinsko-českou spolupráci má město Vrchlabí zájem o předávání zkušeností s projektovým řízením do území Zakarpátí, na výměnu projektových manažerů a odborníků potřebných k realizaci nových projektů.

Radka Nosková
město Vrchlabí
mezinárodní spolupráce

Právní poradna v současné době funguje již druhým rokem a v databázi má kolem 2600 dotazů a odpovědí. Připomínáme, že každá členská obec má možnost mít až 11 individuálních přístupů. Chod právní poradny hradí v rozsahu pěti dotazů ročně na každou členskou obec (dosavadní průměr) Svaz. Veškeré odpovědi jsou stále upravovány, odpovídají aktuální legislativě. Hleďte na www.poradnaproobce.cz nebo na stránkách Svazu www.smocr.cz. V průběhu roku 2019 zavedla také nové služby – byla propojena s texty právních předpisů a novinkou jsou také automatické dokumenty (zatím vzory několika obecně závazných vyhlášek, smluv a záměrů).

Zeptali jste se...

V obci, která vykonává přenesenou působnost v základním rozsahu, je umístěn stacionární (úsekový) radar na měření rychlosti. Na výkon městské policie máme uzavřenu veřejnosprávní smlouvu. Rádi bychom veškerou agendu s měřením rychlosti související spravovali sami. Co je zapotřebí a jakým způsobem postupovat, abychom zřídili obecní policii a odbor na spravování výběru pokut z úsekového měřiče rychlosti?

Obecní policie je orgánem obce, může být zřízen i zrušen zastupitelstvem obce v samostatné působnosti, a to formou obecně závazné vyhlášky. Obecní policii řídí starosta obce nebo jiný pověřený člen zastupitelstva. Strážník je pak zaměstnancem obce zařazeným do obecní policie. Pro účely výběru strážníků je zapotřebí respektovat předpoklady pro strážníky, kterými jsou bezúhonnost, spolehlivost, zdravotní způsobilost, potřebné vzdělání, osvědčení o splnění stanovených odborných předpokladů a zletilost. Před zřízením obecní policie tedy doporučujeme primárně neformálně vyřešit personální otázku, zda bude obec schopna zajistit potřebné množství strážníků v obci (resp. otázku, zda má obec k dispozici dostatek finančních prostředků, aby obecní policii mohla zřízovat).

Co se projednávání přestupků podle zákona o provozu na pozemních komunikacích týče, je k tomuto příslušný pouze obecní úřad obce s rozšířenou působností. Není tedy bohužel možné, abyste přestupky spočívající v překročení povolené rychlosti projednávali ve vaší obci. To samozřejmě neplatí v případě úhrady pokuty na místě udělené příkazem obecní policie (typicky při měření mobilními radary, nikoliv stacionárními) – v takovém případě je vybraná pokuta příjmem obce, která obecní policii zřizuje (je-li obecní policie zajištěna prostřednictvím veřejnosprávní smlouvy, může být tato záležitost smluvně modifikována).

Obec chce bezúplatně převést majetek obce na jinou obec. Musí uzavřít darovací smlouvu, nebo by stačilo zaslat dopis spolu se soupisem majetku?

Zákon nevyžaduje pro darovací smlouvu, kterou je darována movitá věc (tj. i finanční prostředky), písemnou formu. Zákon vyžaduje písemnou formu pro darování věci, která je zapsaná do veřejného seznamu (typicky nemovitost), anebo pokud nedojde k odevzdání věci zároveň s projevem vůle darovat a přijmout dar.

Vzhledem k tomu, že je obec povinna nakládat se svým majetkem hospodárně a s péčí řádného hospodáře, lze pro předcházení případným sporům doporučit, aby v případě jakéhokoliv darování byla vždy vyhotovena písemná darovací smlouva. V té si mohou strany lépe upravit vzájemná práva a povinnosti. Darovací smlouvu podepisují obě strany, kdy podpis je presumpcí, že zde existovala vůle obou stran takovéto právní jednání učinit (darovací smlouva vyžaduje projev vůle dárce převést bezplatně vlastnické právo k věci a obdarovaného dar přijmout). S ohledem na právní jistotu a usnesení důkazního břemene v rámci možného sporu je tedy vždy lepší uzavřít písemnou darovací smlouvu.

Může obec hlasovat na valné hromadě honebního společenstva?

Členy honebního společenstva mohou být pouze vlastníci nebo spoluvlastníci souvislých honebních pozemků, jejichž výměra v součtu dosahuje výměry požadované zákonem o myslivosti

(tj. alespoň 500 ha). Lze tedy zjednodušeně konstatovat, že princip členství v honebním společenstvu je postaven na existenci vlastnického vztahu k honebním pozemkům. Jsou-li pozemky obce součástí honitby, je obec členem honebního společenstva, v jehož obvodu se dané honitby nacházejí.

Hlasovací právo na valné hromadě přísluší pouze členům honebního společenstva. Na rozhodování se členové honebního společenstva podílejí podle výměry honebních pozemků, které vlastní a které tvoří společenstevní honitbu. Za každý započatý hektar výměry honebního pozemku, který v honitbě vlastní, přísluší členovi honebního společenstva jeden hlas. Jestliže je tedy obec členem honebního společenstva, má právo hlasovat na valné hromadě. Podstatným závazkem, který vyplývá ze členství v honebním společenstvu, je ručení za závazky honebního společenstva. Členové tak nesou díl odpovědnosti za případné dluhy, které by hospodařením společenstva vznikly a které by nepokryl majetek společenstva.

Může mít obec zaměstnance, kteří nejsou zařazeni do obecního úřadu ani organizační složky obce? Je počet takových zaměstnanců nějak limitován?

Obec vedle zaměstnanců, kteří jsou zařazeni do obecního úřadu či organizační složky, může mít i zaměstnance, kteří formálně nejsou zařazeni nikam. Starosta obce podle ustanovení § 103 odst. 4 zákona o obcích plní vůči těmto zaměstnancům úkoly zaměstnavatele. Zatímco stanovení celkového počtu zaměstnanců zařazených v obecním úřadu a v organizačních složkách obce spadá pod vyhrazenou pravomoc rady obce, v případě jiných zaměstnanců zákon o obcích nic neuvádí – lze mít za to, že stanovení celkového počtu zaměstnanců nezařazených do obecního úřadu spadá do zbytkových pravomocí rady obce (jestliže obec nemá radu, tak by daná pravomoc příslušela starostovi obce). Je zde také možnost, že si tuto pravomoc může vyhradit zastupitelstvo obce.

Lze doplnit, že stanovení počtu nezařazených zaměstnanců je nepřímým omezením schváleným rozpočtem obce – jinými slovy, obec by neměla mít více zaměstnanců, než kolik jí umožňují rozpočtové prostředky.

Jak postupovat, potuluje-li se vlk v blízkosti obce?

Vlk je v České republice chráněným druhem a je klasifikován jako kritický ohrožený druh, proto není možný odchyt nebo odstřelení vlka, takže se proti výskytu vlka nelze nijak bránit. Zastupitelstvo v tomto případě proto nic nezmuže. Doporučujeme informovat občany obce o výskytu vlka a chovatelům hospodářských zvířat doporučit, aby zabezpečili přístup ke svým zvířatům, a informovat je, kam lze popřípadě hlásit útok vlkem a požadovat náhradu škody. Podle zoologů je vlk plaché zvíře a na člověka v našich podmínkách neútočí, naopak se mu snaží vyhýbat. Nicméně obecně se doporučuje, aby lidé po soumraku nechodili do lesů. Dále může být určité nápomocná konzultace se zoologem, který občanům, ale hlavně chovatelům, poskytne rady v oblasti preventivních opatření, nebo je možné obrátit se na Agenturu ochrany přírody a krajiny České republiky, jež se zabývá právě výskytem vlků v přírodě.

Připomínkujeme

V únoru 2020 jsme připomínkovali především:

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Předkládá Ministerstvo práce a sociálních věcí, na Svazu připomínkuje Claudie Varhol

Svaz se vymezil proti nestandardnímu způsobu předkládání návrhů novel zákonů ze strany Ministerstva práce a sociálních věcí. V prosinci byla předložena novela zákona č. 592/1992 Sb. V lednu MPSV předložilo další novelu stejného předpisu, aniž by bylo vypořádáno předchozí připomínkové řízení. Dále Svaz upozornil na nedostatečnou finanční podporu návrhu a rovněž vnesl nad rámec navrhovaných změn zásadní připomínku k současnému nastavení nástroje aktivní politiky zaměstnanosti, a to veřejně prospěšných prací (VPP). Stávající nastavení systému VPP je dle názoru Svazu v současné praxi neefektivní a pro všechny zúčastněné strany (tj. zaměstnavatel – obec, uchazeč o zaměstnání a Úřad práce) také velmi administrativně náročné.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů

Předkládá Ministerstvo pro místní rozvoj, na Svazu připomínkuje Ivona Mottlová

Návrh je zejména reakcí na obsah odůvodněného stanoviska Evropské komise, které se týká nedostatečné transpozice některých pravidel stanovených v zadávacích směrnicích, a to především ve vztahu ke stanovení předpokládané hodnoty veřejných zakázek pravidelné povahy a v otázce přípustnosti ústního jednání v zadávacím řízení.

Svaz uplatnil zásadní připomínky zejména v souvislosti s neurčitostí či nejasností některých pojmů a provazeb v návrhu novely zákona.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřictví a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů

Předkládá Český úřad zeměměřičský a katastrální, na Svazu připomínkuje Michaela Papírníková Jurečková

Návrh zákona je zejména reakcí na technický pokrok a rozvoj informačních technologií a jejich využívání v oblasti zeměměřictví. Tyto změny je potřebné promítnout jak do definic základních pojmů, tak do vymezení zeměměřických činností a souvisejících ustanovení.

Státní program ochrany přírody a krajiny České republiky pro období 2020–2025

Předkládá Ministerstvo životního prostředí, na Svazu připomínkuje Alena Klimtová

Svaz předložil návrh, zda by za účelem zachování rázu přírody v některých oblastech, zvýšení možnosti zachování vlhkosti a vody v krajině a z mnoha dalších zcela esenciálních důvodů nebylo možné vypsát dotační program pro obce a vlastníky lesů ke správě lesa i pro nehospodářskou činnost. Rovněž upozornil na problematiku škod způsobených přemnoženými druhy divoké zvěře, které se nedaří dostatečně regulovat i přes dotčená ustanovení mysliveckého zákona. Tyto škody jsou často spáchány na majetku obcí, které na tom strádají. I v tomto případě Svaz navrhoval vypsání dotačního programu pro poskytování finanční pomoci obcím stíženým těmito škodami.

Dále jsme se zabývali následujícími právními normami:

U těchto návrhů právních předpisů nebyl zjištěn negativní dopad do činnosti měst a obcí.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 329/2019 Sb., o předepisování léčivých přípravků při poskytování zdravotních služeb

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

Věcný záměr zákona o zabezpečení hydrometeorologické služby

Výběr z judikatury Nejvyššího správního soudu

Správní řízení: učinění podání; doručení podání

Podání je ve smyslu § 37 odst. 5 správního řádu platně učiněno, jen pokud správnímu orgánu skutečně dojde; z § 40 odst. 1

písm. d) správního řádu, který pouze upravuje počítání lhůt, nikterak nevyplývá, že by se podání mělo v rozporu s textem § 37 odst. 5 správního řádu považovat za učiněné i v případě, že držitel poštovní

licence adresátovi zásilku nedoručí, a podání se tak do dispozice správního orgánu vůbec nedostane.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2019, čj. 6 As 126/2019-21)

Řízení před soudem: lhůta pro podání incidenčního návrhu na zrušení opatření obecné povahy

Návrh na zrušení opatření obecné povahy podaný společně se žalobou podle § 101a odst. 1 věty druhé s. ř. s. je nutné podat ve lhůtě pro podání právě této žaloby, a to bez ohledu na lhůtu uvedenou v § 101b odst. 1 s. ř. s. Institut prominutí lhůty chrání účastníky řízení v případě zmeškání lhůty

pro uplatnění určitého podání (návrhu) z omluvitelných důvodů a představuje specifický institut procesního práva, jehož smysl je zcela odlišný od samotného určení lhůty k podání návrhu. Lhůtu jednoho roku v posledně citovaném ustanovení proto nelze „proměškat“, a tedy ani „prominout“. V případě „incidenční“ kontroly se lhůta podle § 101b odst. 1 s. ř. s. vůbec neužije.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2019, čj. 8 As 63/2019-40)

Daňové řízení: přezkumné řízení; řízení před soudem: podmínky řízení

Dojde-li v průběhu řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ke změně žalobou napadeného rozhodnutí v přezkumném řízení postupem podle § 123 odst. 5 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, odpadne předmět řízení, a nejsou tak již dány podmínky řízení o takové žalobě [§ 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2019, čj. 8 Afs 361/2018-49)

Rozpočtová pravidla: odpovědnost regionální rady soudržnosti za porušení rozpočtové kázně

Odpovědnost Regionální rady regionu soudržnosti za porušení rozpočtové kázně v dotačním vztahu s Ministerstvem pro místní rozvoj, určeném k financování projektů regionálního operačního programu, nenastupuje bez dalšího jako důsledek neúspěchu rady uložit odvod za porušení rozpočtové kázně konečnému příjemci.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2019, čj. 7 Afs 198/2018-31)

Právo na informace: odvolací řízení; mimořádné rozsáhlé vyhledávání; úhrada za mimořádné rozsáhlé vyhledávání informací

I. Je-li povinným subjektem podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, Nejvyšší soud, rozhoduje v odvolacím řízení a v řízení o stížnosti podle tohoto zákona (ve znění účinném do 23. 4. 2019, dle kterého se postupovalo do 1. 1. 2020) předseda Nejvyššího soudu (§ 20 odst. 5 citovaného zákona).

II. Neumožňuje-li vnitřní informační systémem povinného subjektu vyhledat na základě konkrétního kritéria požadované informace (rozhodnutí), u nichž není nezbytně nutně dána potřeba samostatné a dále podrobněji strukturované evidence (zde rozhodnutí Nejvyššího soudu o ustanovení zástupce), je vyhledávání takových informací (rozhodnutí) v jednotlivých spisoch povinného subjektu mimořádné rozsáhlým ve smyslu § 17 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

III. Upustit na základě majetkových poměrů žadatele od úhrady za mimořádné rozsáhlé vyhledání informací dle § 17 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, či ji snížit lze bez dalšího pouze tehdy, pokud povinný subjekt v sazebníku úhrad nákladů za poskytování informací (§ 3 nařízení vlády č. 173/2006 Sb., o zásadách stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím) takovou možnost předpokládá, a to na základě obec-

ných a předvídatelných kritérií dbajících principu rovnosti.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2019, čj. 8 As 244/2018-82)

Ochrana životního prostředí: posuzování vlivů záměru na životní prostředí; doručování

Dnem doručení rozhodnutí o závěru zjišťovacího řízení ve smyslu § 7 odst. 5 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, je patnáctý den po zveřejnění tohoto rozhodnutí na úřední desce příslušného úřadu (nikoli na úřední desce dotčeného kraje).

(Podle rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 3. 9. 2019, čj. 10 A 31/2017-41)

Doprava: rezidentní parkování

Nejedná-li se s ohledem ke konkrétním skutkovým okolnostem o případ zneužití práva za účelem obcházení organizace dopravy na území obce ve smyslu § 23 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, je nutno jako silniční motorové vozidlo fyzické osoby podle odst. 1 písm. c) tohoto ustanovení chápat i vozidlo ve společném jmění manželů, a to i ve vztahu k tomu z manželů, který není jako vlastník či provozovatel vozidla zapsán v technickém průkazu vozidla, resp. v registru silničních vozidel.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2019, čj. 1 As 10/2019-32)

Zdroj: Sbírka rozhodnutí Nejvyššího správního soudu

Co nového ve Sbírce zákonů – únor 2020

● **Nález Ústavního soudu ze dne 14. ledna 2020 sp. zn. Pl. ÚS 22/19 ve věci návrhu na zrušení části § 9 odst. 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů**

Ústavní soud zrušil část advokátního tarifu (vyhlášky) upravující výpočet odměny opatrovníka osoby, která se ze zdravotních důvodů dlouhodobě nemůže účastnit řízení.

Zrušeno ke dni 6. února 2020

● **Zákon, kterým se mění zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů, č. 34/2020 Sb.**

Novela ustanovení o předsednictví Rady pro Evropské strukturální a investiční fondy, kdy předsedou je člen vlády (oproti dřívější – předseda vlády).

Účinnost: 28. února 2020

● **Zákon o realitním zprostředkování a o změně souvisejících zákonů (zákon o realitním zprostředkování), č. 39/2020 Sb.**

Zákon upravuje podmínky poskytování realitního zprostředkování,

přichází s požadavky na odbornost osob, které vykonávají tuto činnost (a s tím související změna živnostenského zákona – zařazení realitního zprostředkování mezi vázané živnosti), povinnost povinného pojištění zprostředkovatelů a dále rozsáhlá informační povinnost při uzavření smlouvy o zprostředkování.

Účinnost: 3. března 2020

● **Zákon, kterým se mění zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění zákona č. 458/2016 Sb., a další související zákony, č. 33/2020 Sb.**

Rozsáhlá novela zákona o obchodních korporacích, která reaguje na aplikační problémy v praxi vzniklé od účinnosti zákona. Jde například o nová ustanovení upravující monistickou strukturu akciové společnosti (postavení správní rady) nebo možnost splacení peněžitého vkladu u společnosti s ručením omezeným i jiným způsobem, nepřesáhne-li výše všech peněžitých vkladů v souhrnu 20 000 Kč (vklad bude možné splatit v hotovosti přímo správci vkladu, notáři).

Dělená účinnost: 1. ledna 2021 s výjimkou části osmé (změna zákona o základních registrech) - 1. července 2021.

Jak jsou odborné komise pro činnost Svazu důležité, jsme si už zdůraznili v minulých číslech zpravodaje, stejně tak princip jejich složení. Připomeňme si tedy jenom, že v každém čísle INS vám představujeme jednu z nich, včetně personálního obsazení, abyste věděli, na koho se s vašimi dotazy či podněty případně obracet. V tomto čísle se podíváme na komisi, která se dívá tak říkajíc i za naše hranice.

KOMISE PRO ZAHRANIČNÍ SPOLUPRÁCI

Komise pro zahraniční spolupráci se zaměřuje na rozvoj mezinárodní spolupráce, kterou realizuje Svaz jako asociace reprezentující místní samosprávy České republiky, a na podporu obcí a měst při jejich zapojování do mezinárodních aktivit.

Předseda

V čele komise od r. 2014 stojí **Ing. Pavel Branda, Ph.D.**, místostarosta obce Rádlo. Má bohaté zkušenosti s evropskými politikami a jejich ovlivňováním. Již řadu let působí jako zástupce Libereckého kraje v Bruselu a od r. 2011 je aktivním členem delegace České republiky v Evropském Výboru regionů, ve které zastává pozici místopředsedy. Je autorem řady stanovisek Výboru regionů, např. k malým projektům přeshraniční spolupráce nebo k fondu solidarity EU. Inicioval a je předsedou Mezuregionální skupiny pro přeshraniční spolupráci.

Garant

Garantem komise je **Mgr. Gabriela Hůlková**, která pracuje jako referentka Sekce regionálního rozvoje a zahraniční spolupráce. Je odbornou garantkou pro oblast mezinárodní spolupráce, především partnerské spolupráce obcí a měst. V gesci má také zastoupení Svazu v mezinárodních organizacích, jako je Rada Evropských obcí a regionů a Evropský výbor regionů, dále realizaci mezinárodních projektů Svazu, akcí se zahraniční účastí, konzultační činnost

v oblasti financování mezinárodních aktivit obcí apod.

Členové s hlasovacím právem:

- Ing. Jana Fischeřová, CSc., zástupitelka města Havlíčkův Brod, členka delegace do Politického výboru Rady evropských obcí a regionů
- Jitka Gavdunová, starostka města Vejprty
- MgA. Karolína Koubová, primátorka statutárního města Jihlava, členka delegace do Politického výboru Rady evropských obcí a regionů
- František Novotný, starosta obce Křtiny
- Ing. Petr Osvald, Kancelář primátora statutárního města Plzeň, zástupce koordinátora delegace do Evropského výboru regionů
- Mgr. Lucie Potůčková, starostka městyse Mladé Buky, místopředsedkyně Rady evropských obcí a regionů
- JUDr. PhDr. Martin Příborský, zastupitel statutárního města Brno
- RNDr. Ivo Šanc, CSc., radní města Kutná Hora, člen delegace do Politického výboru Rady evropských obcí a regionů, zástupce Svazu ve Světové radě UCLG
- Richard Vereš, starosta městského obvodu Slezská Ostrava

Krátce k současné činnosti

Činnost komise se zaměřuje na podporu obcí v jejich zapojení do aktivit zahraniční

rozvojové spolupráce. Podpořila a monitoruje zapojení Svazu do mezinárodního projektu Strategické partnerství pro rozvojovou spolupráci. V rámci tohoto projektu Svaz realizuje semináře zaměřené na předávání zkušeností představitelům zakarpatských obcí a měst a podporuje navazování spolupráce mezi českými a zakarpatskými samosprávami.

Komise se také věnuje přípravě budoucího programového období 2021–2027 a sleduje vývoj vyjednávání jak na národní, tak na evropské úrovni fondů kohezní politiky vč. programů přeshraniční spolupráce a dalších programů EU.

Členové komise se aktivně zapojují do zahraničních aktivit Svazu, podílejí se na přijímání zahraničních delegací a zastupují Svaz v zahraničních organizacích a institucích, jako je např. Rada evropských obcí a regionů, světová organizace United Cities and Local Governments, Evropský výbor regionů a Kongres místních a regionálních samospráv.

Pracovní skupina obcí II. typu, 4. února 2020, Praha

Hlavními tématy, která byla na program jednání zařazena, byla problematika stavebních úřadů, likvidace autovraků, způsob cenotvorby odběru odpadů a řešení otázky z členské základny k budování vodovodního a kanalizačního řadu. V rámci jednání proběhlo několik bouřlivých diskusí. K prvnímu probíranému tématu jednoznačně členové pracovní skupiny vyjádřili svůj postoj, kdy setrvávají v názoru, že stavební úřady na obcích II. typu jsou ohroženy ve své existenci. Rovněž byla pozornost věnována praxi v okolních státech a dosud nedostačující právní úpravě k liniovým stavbám. Při řešení problematiky autovraků bylo zjištěno, že trápí nejen členy pracovní skupiny, ale navíc je to téma, které je stále i veřejností s ohledem na nedostatek parkovacích míst a ekologické cíle řešeno. Členové pracovní skupiny v rámci diskuse došli k závěru, že posílení pravomocí obcí směřující k snadnější likvidaci autovraků je nezbytné a víc než žádoucí. Cenotvorba odběru odpadů je pak již tématem, které je neustále a soustavně řešeno i za účasti hostů z Ministerstva životního prostředí. Z řad pracovní skupiny opakovaně zaznívají trpké výtky k formulování cen za odběr odpadů a k současnému systému na trhu. Posledním otázkou, na který byla hledána odpověď, byla žádost z členské základny o řešení situace menších a malých obcí (a to i v povodí řek), které jsou nyní nuceny řešit vodovodní a kanalizační řad, jeho vybudování včetně čistírny odpadních vod, avšak s tím, že náklady na toto mohou až několikanásobně přesáhnout roční rozpočet obce a obce nedisponují dostatkem prostředků. Zmiňovány byly rovněž technické problémy, jež jsou s napojením na vodovodní a kanalizační řad spojeny. Po výměně názorů mezi přítomnými bylo jednoznačně dospěno k závěru, že je třeba apelovat na odpovědná místa, aby předložila řešení k ufinancovatelnosti požadavků na obce kladených.

Předsednictvo Svazu, 5. února 2020, Seč

Předsednictvo Svazu po kontrole úkolů přijalo informaci o aktuálním stavu členské základny (2 764 obcí s 8 474 755 obyvateli) a jako vždy průběžné informace o realizovaných a připravovaných projektech. Vzhledem k tomu, že některé projekty končí, nově se uvažuje o projektu Podpora lokální ekonomiky, který by měl částečně navázat na projekt CSS. K výstupům projektu CSS byla zpracována publikace, která bude v nejbližší době distribuována na obce. Přítomní pak byli vyzváni, aby se se svými úředníky zapojili do projektu ESO (*informace o projektech viz rubrika Projekty*).

Na Seči se hovořilo pochopitelně také o přípravách na programové období 2021+, kde je situace stále nejasná. Jedním z největších problémů je otázka míry spolufinancování, zejména u přechodových regionů, a jak zajišťovat dofinancování z národních zdrojů (*podrobněji jsme tuto problematiku popisovali v INS č. 2/2020, str. 21*). V této souvis-

losti byla vedena debata nad atakou na obce ohledně zůstatků na jejich bankovních účtech a tím domnělé kapacitě území k financování investic. Předseda Svazu požádal o vypracování materiálu informujícího o zůstatcích na bankovních účtech u obcí (zejména u statutárních měst), a to v kontextu reálné likvidity obcí s prostředky investičně nakládat v budoucím období.

Blíží se krajská setkání, debata se tedy poté stočila na jejich přípravu. Členové Předsednictva si stanovili, kdo kde bude přítomen a bude tedy zastupovat vedení Svazu. Přítomní se věnovali také obsahu setkání, už teď je jasné, že jedním z rezonujících témat na všech akcích budou pozemkové úpravy. Následovalo hodnocení XXII. celostátní finanční konference, na základě zkušeností bude v letošním roce program CFK koncipován pouze do jednoho sálu. Ohlasy ale i letos byly vesměs pozitivní.

Blok aktuální legislativy se tentokrát zaměřil na balíček návrhů na novelizaci právních předpisů ze sociální oblasti (*velmi podrobně jsme rozepisovali v INS č. 2*), na odchodné u strážníků obecní policie (přítomní s návrhem na odchodné souhlasí, nedoporučují ale snižovat věkovou hranici pro jeho přiznání pod 50 let), zmíněny byly i některé problémy z oblasti odpadového hospodářství, otázka odkanalizování obcí a znovu se hovořilo také o rekonstrukci stavebního práva (*viz z jednání Právní konference*).

V diskusi pak členové Předsednictva vzali na vědomí informaci o zahájení aktualizace Strategie rozvoje nakládání s odpady v obcích a městech, zprávu o připravovaném informačním systému Svazu, informace o poskytnutých záštitách a další. Plánováno bylo také společné zasedání předsednictev českého a slovenského svazu.

Dopravní komise, 19. února 2020, Praha

Komise měla na programu tři hlavní témata: vymáhání pokut z přestupků se zaměřením na zahraniční přestupce, představení projektu Strategické nástroje na podporu rozhodování municipalit v oblasti

udržitelné mobility a prodiskutování návrhu novely zákona o Policii České republiky, zákona o Celní správě České republiky a souvisejících předpisů. Zasedání se zúčastnili jako hosté zástupci z Ministerstva dopravy, a to Stanislav Dvořák, ředitel odboru agend řídičů, a Zuzana Kripnerová, z oddělení správního řízení v silničním provozu. Promluvili o procesu ukládání pokut a o návrhu na úpravu zákona o silničním provozu tak, aby motivovala osoby, které spáchaly přestupek, k zaplacení pokuty tím, že by jim byla nabídnuta tzv. bonifikace, jenž by spočívala v tom, že pokud by došlo k úhradě pokuty v dané lhůtě, došlo by ke snížení částky pokuty.

Dalším hostem byl Vít Sedmidubský, vedoucí oddělení dopravní politiky a čisté mobility, odboru strategie Ministerstva dopravy, který představil projekt „Strategické nástroje na podporu rozhodování municipalit v oblasti udržitelné mobility“. Projekt se zabývá novou dopravní politikou od roku 2021, přičemž klade důraz na uspokojení

potřeb občanů při zachování růstu ekonomiky, kdy doprava je největším spotřebitelem energie a zároveň znečišťovatelem ovzduší. Vít Sedmidubský zdůraznil, že budou zaslány návrhy k připomínkování a rádi by znali a zapracovali postoje samotných obcí.

Následovalo projednání návrhu novely zákonů o Policii ČR, Celní správě ČR a souvisejících zákonů a byl jasně vysloven nesouhlas s tím, aby se při vymáhání pokut staly tyto namísto příjmem obecního rozpočtu příjmem státního rozpočtu. V závěrečné diskusi byl diskutován podnět starostky obce Litohoř k neúnosné a nebezpečné dopravní situaci v obci. Všechna témata byla provázena bouřlivou debatou a řadou dotazů na přítomné hosty.

Komise pro zahraniční spolupráci, 20. února 2020, Praha

Komise se úvodem zabývala přípravou a stavem vyjednávání na budoucí programové období 2021–2027, kde stále není jasno, stále nebylo dosaženo dohody. Aspekty, jako je nastavení tematické koncentrace, podíl kofinancování z EU rozpočtu, otázka N+2, předběžné financování apod., jsou stále předmětem vyjednávání mezi členskými zeměmi (*podrobně jsme tuto problematiku popisovali v INS č. 2/2020, str. 21*). Sekce regionálního rozvoje a zahraničních vztahů Kanceláře Svazu připravuje analýzu připravenosti projektů obcí financovaných z budoucích EU fondů. Analýza podpoří požadavky na uplatnění územní dimenze včetně alokace potřebných finančních prostředků pro samosprávy v budoucích operačních programech.

Hostem jednání byl Martin Buršík, vedoucí oddělení přípravy a metodiky programů přeshraniční spolupráce MMR, který informoval o přípravě programů přeshraniční spolupráce. Podle současných vyjednávání bude programům přeshraniční spolupráce krácena alokace cca o 15 % ve srovnání se současným programovým obdobím a snižuje se také kofinancování ze strany EU na 70 % (oproti současným 85 %). Stejně jako u ostatních programů kohezní politiky i zde se uplatňuje pět politických cílů stanovených pro budoucí programové období – Martin Buršík podal podrobnější informace k problematikám souvisejícím s dosažením těchto cílů.

V další části jednání přítomní diskutovali o možném navázání spolupráce s Uníí měst Turecka, která o to požádala. Nedoporučili prozatím uzavírat formální dohodu, podle nich je třeba se spíše zaměřit na identifikaci oblastí, kde může probíhat neformální ad hoc spolupráce jak mezi asociacemi, tak mezi městy (např. oblast dopravy, smart konceptu apod.).

Podány byly dále informace o průběhu projektu Strategické partnerství II., o vyhlášení výzvy v programu Řádná správa věcí veřejných z FM EHP/Norsko zaměřené na podporu zapojení občanů do rozhodovacích procesů a veřejných konzultací, podány byly zprávy z činnosti mezinárodních institucí atd.

Pracovní skupina pověřenců pro ochranu osobních údajů, 20. února 2020, Praha

V únoru se konalo poprvé již pod hlavičkou Svazu zasedání Pracovní skupiny pověřenců pro ochranu osobních údajů pod taktovkou předsedy Dana Jiráňka. Garantkou této pracovní skupiny se stala Alena Klimtová z Legislativní a právní sekce Svazu. Na program byla zařazena zejména problematika zpracování biometrických údajů, parkovací systémy a mobilní aplikace obcí používané k informování občanů.

Problematika zpracování biometrických údajů byla prvně představena Olgou Merkunovou z Ministerstva vnitra a Ladislavem Hejlíkem

a Milanem Ševčíkem z Úřadu na ochranu osobních údajů. Hlavním bodem bylo jednoznačné vymezení biometrického údaje a v jakém momentě dochází vůbec k jeho zpracování. V souvislosti s řešením této problematiky byla řešena řada konkrétních případů a byly hledány odpovědi na vzniklé nejasnosti plynoucí z aplikační praxe. Následoval plynulý přechod k tématu parkovacích systémů a zaznamenávání registračních značek ve spojení s obličejem řidiče a plátcem poplatku za parkování. Byla hledána i možná technická řešení a tato probírána. Pracovní skupina věnovala současně pozornost různým mobilním aplikacím, které obce používají, respektive jsou jim nabízeny za účelem informování občanů, to vše ve vztahu k povinnostem, které jsou na obce v souvislosti s GDPR kladeny. Je nezbytné dodat, že hosté jak z Ministerstva vnitra, tak z Úřadu na ochranu osobních údajů zažili jistě mnoho perných chviliek, když byli postaveni pod podrobné otázky členů pracovní skupiny, odborníků v této oblasti. Ale současně by nebylo fér nedoplnit, že se se všemi dotazy se vši ctí a odborností poprali a zodpověděli je.

Výbor městských částí a obvodů, 27.–28. února 2020, Ostrava

Výbor městských částí a obvodů (VMČO) přijel jednat do Ostravy. V prvním dni navštívili členové výboru oblast Dolních Vítkovic, kde absolvovali prohlídku šroubové věže tzv. Bolt Tower. Večer mohli shlédnout představení v ostravském Divadle Mír. Samotný program jednání byl zahájen následující den. Přítomní si nejprve stanovili termíny příštích zasedání a přijali informace z přípravy krajských setkání. Následně podali zprávy z jednotlivých jednání komisí Předsednictva Svazu, kterých se za výbor účastní. VMČO přijal usnesení, že je zapotřebí zpracovat analýzu dopravních ne-

hod s účastí dětí, aby mohla být vyvozena doporučení pro zařazení dopravní výchovy v rámci školských zařízení. Významným tématem byla také rekodifikace stavebního práva. V debatě zaznělo mnoho argumentů proti novému návrhu stavebního zákona, jehož předložená podoba situaci ve stavebnictví neřeší, může ji naopak ještě více paralyzovat. Na jednání se dále řešily návrhy zákonů ze sociální oblasti. Rezovalo, že co se týče pracovních míst pro osoby mimořádně znevýhodněné, je nutné, aby příspěvek na tato místa byl ze strany státu pokryt 100% finančních prostředků, a to po celou dobu tří let. Dalším bodem jednání byla digitalizace veřejné správy a s ní související problémy s eNeschopenkami. V závěru VMČO přijal usnesení, že podporuje, aby se automatizovalo navýšení podílu z RUD pro obce. Výjezdní zasedání VMČO v Ostravě bylo zakončeno prohlídkou radnice Slezské Ostravy a Slezskostravské galerie.

